Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2024/3975

21.6.2024

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καθοδήγηση προς τα κράτη μέλη σχετικά με τις απαιτήσεις πληροφοριών για τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια και τις ετήσιες εκθέσεις προόδου

(C/2024/3975)

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (στο εξής: κανονισμός) ορίζει ότι, «προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή και η κατάλληλη παρακολούθηση του [εν λόγω] κανονισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει εγκαίρως καθοδήγηση, αφού ζητήσει τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής, σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνουν τα κράτη μέλη στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους και στις ετήσιες εκθέσεις προόδου τους. Η εν λόγω καθοδήγηση θα πρέπει να δημοσιοποιείται». Η παρούσα ανακοίνωση περιέχει την εν λόγω καθοδήγηση. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή (ΟΔΕ) γνωμοδότησε στις 7 Ιουνίου 2024 και η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη γνώμη της ΟΔΕ.

Σκοπός του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης είναι να βοηθήσει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263. Μόνο το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να ερμηνεύει έγκυρα το δίκαιο της Ένωσης.

ΜΕΡΟΣ Α

Απαιτήσεις πληροφοριών για τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια

1. Εισαγωγή

Το παρόν έγγραφο καθοδήγησης αφορά τις διατάξεις του κανονισμού σχετικά με το περιεχόμενο των εθνικών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών-διαρθρωτικών σχεδίων (στο εξής: «ΜΠΣ», «μεσοπρόθεσμα σχέδια» ή απλώς «σχέδια»). Παρέχει στα κράτη μέλη καθοδήγηση για την κατάρτιση των σχεδίων τους, ιδίως όσον αφορά: τον τρόπο κατάρτισης των σχεδίων ώστε να εξασφαλίζεται η κατάλληλη πολιτική δέσμευση και η ανάληψη ιδίας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, περιορίζοντας παράλληλα τον φόρτο υποβολής στοιχείων· τις πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογεί η Επιτροπή αν οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις τηρούν τις απαιτήσεις του κανονισμού· τις πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται σχετικά με τις επενδυτικές και μεταρρυθμιστικές δεσμεύσεις για τη στήριξη της παράτασης της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής· και τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται σχετικά με την ανταπόκριση των κρατών μελών στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις (μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών) και τις κοινές προτεραιότητες της ΕΕ.

Το παρόν έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τις απαιτήσεις πληροφοριών για τα μεσοπρόθεσμα σχέδια θα πρέπει να διαβάζεται σε συνδυασμό με την καθοδήγηση σχετικά με τις ετήσιες εκθέσεις προόδου. Οι περισσότεροι πίνακες των μεσοπρόθεσμων σχεδίων και των ετήσιων εκθέσεων προόδου είναι παρόμοιοι, ενώ θα καλύπτουν διαφορετικό αριθμό ετών, με διαφορετικά αριθμητικά στοιχεία (απολογιστικά στοιχεία, εκτίμηση, πρόβλεψη ή δεσμεύσεις πολιτικής) και με περισσότερες ή λιγότερες λεπτομέρειες.

Στο πνεύμα της ανάληψης ιδίας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, το παρόν έγγραφο καθοδήγησης δεν προτείνει αυστηρή πρότυπη δομή για τα σχέδια. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν ελεύθερα την ακριβή περιγραφή και τον βαθμό λεπτομέρειας των σχεδίων τους —καθώς ενδέχεται να έχουν διαφορετικές ανάγκες για τους εθνικούς τους σκοπούς— υπό την προϋπόθεση ότι τα σχέδια περιέχουν τις πληροφορίες που απαιτούνται από τον κανονισμό και εξετάζονται στην παρούσα ανακοίνωση. Για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη κατά την κατάρτιση των σχεδίων, το παρόν έγγραφο καθοδήγησης παρέχει επισκόπηση των στοιχείων που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και είναι απαραίτητα προκειμένου η Επιτροπή να αξιολογήσει σωστά τη συμμόρφωση με τον κανονισμό, καθώς και υποδείγματα για τους πίνακες που περιλαμβάνουν τις απαιτούμενες πληροφορίες. Τα σχέδια θα πρέπει τελικά να περιέχουν —με σαφή τρόπο— τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες ώστε το Συμβούλιο και η Επιτροπή να είναι σε θέση να εξακριβώνουν αν τα σχέδια τηρούν τους στόχους και τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό και να εγκρίνουν το σχέδιο μέσω σύστασης του Συμβουλίου, η εφαρμογή της οποίας θα παρακολουθείται ([1]).

([1]) Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν βοήθεια με χρήση του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης για την ανάπτυξη ικανοτήτων και εμπειρογνωσίας σε τομείς διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών που σχετίζονται με την κατάρτιση των σχεδίων τους. Σε αυτούς τους τομείς μπορούν να συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές πρακτικές, επανεξέταση των δαπανών, ανάλυση της βιωσιμότητας του χρέους και παραγωγή δημοσιονομικών και μακροοικονομικών στατιστικών.

Το κεντρικό στοιχείο ενός μεσοπρόθεσμου σχεδίου είναι η δέσμευση που αφορά τον ρυθμό αύξησης των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών (στο εξής: καθαρές δαπάνες). Ως «καθαρές δαπάνες» νοούνται οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση των δαπανών για τόκους, των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων ([2]). Στα σχέδια τα κράτη μέλη δεσμεύονται να διατηρούν τις καθαρές δαπάνες σε ονομαστικούς όρους κάτω από τους ετήσιους (και, κατά συνέπεια, και σωρευτικούς ([3])) ρυθμούς αύξησης που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για τη βιωσιμότητα του χρέους και τηρούν τις διασφαλίσεις. Για την εκπλήρωση της δέσμευσης αυτής, η κυβέρνηση μπορεί να επιλέξει μεταξύ της συγκράτησης των δαπανών και/ή της αύξησης των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων. Το μεσοπρόθεσμο σχέδιο θα πρέπει να εξετάζει την οικονομική και δημοσιονομική στρατηγική (μέτρα στο σκέλος των εσόδων και/ή των δαπανών, επενδύσεις, διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις κ.λπ.) που προτίθενται να εφαρμόσουν για να διασφαλίσουν την υλοποίηση των δεσμεύσεων του σχεδίου. Κατά κανόνα, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την εν λόγω στρατηγική για τα προηγούμενα έτη του σχεδίου ([4]). Σύμφωνα με τις πρακτικές των κρατών μελών, οι ετήσιοι προϋπολογισμοί θα επιβεβαιώνουν ή θα τροποποιούν στη συνέχεια και θα προσδιορίζουν ποσοτικά τα ακριβή μέσα πολιτικής με τα οποία θα διασφαλίζεται η τήρηση της δέσμευσης.

Κατάλογος ελέγχου των στοιχείων που πρέπει να καλύπτονται στα σχέδια

	Νομική βάση στον κανονισμό	Καλύπτεται στο τμήμα:	Καλύπτεται στον πίνακα:
Πολυετής πορεία των καθαρών δαπανών (συμπεριλαμβανομένης της τήρησης των διασφαλίσεων της ανθεκτικότητας του ελλείμματος και της βιωσιμότητας του χρέους), καθώς και…	Άρθρα 7· 8· 13 στοιχείο α)	Τμήματα 2.2· 2.4	Πίνακας ΜΠΣ 1α· Πίνακας ΜΠΣ 4
…οι υποκείμενες μακροοικονομικές παραδοχές και…	Άρθρο 13 στοιχείο α)	Τμήματα 2.2· 2.3	Πίνακας ΜΠΣ 1β· Πίνακας ΜΠΣ 2
…τα σχεδιαζόμενα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά μέτρα.	Άρθρο 13 στοιχείο α)	Τμήμα 2.6	Πίνακας ΜΠΣ 8
Πορεία αναφοράς ή τεχνικές πληροφορίες που διαβιβάζονται από την Επιτροπή	Άρθρο 13 στοιχείο β)	Τμήμα 2.9	
Όταν το εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο περιέχει πορεία των καθαρών δαπανών η οποία υπερβαίνει την πορεία αναφοράς που εξέδωσε η Επιτροπή, με τεκμηριωμένα και βασιζόμενα σε δεδομένα οικονομικά επιχειρήματα που εξηγούν τη διαφορά.	Άρθρο 13 στοιχείο β)	Τμήμα 2.9	
Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου — ιδίως στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις— και λαμβάνουν υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης.	Άρθρο 13 στοιχείο γ)	Τμήμα 2.6	Πίνακας ΜΠΣ 8· Πίνακας ΜΠΣ 9
Δράσεις για την υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων οι οποίες αφορούν τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών και των προειδοποιήσεων της Επιτροπής / των συστάσεων του Συμβουλίου.	Άρθρο 13 στοιχείο δ)	Τμήμα 2.6	Πίνακας ΜΠΣ 8· Πίνακας ΜΠΣ 9
Ο αντίκτυπος των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που έχουν ήδη υλοποιηθεί.	Άρθρο 13 στοιχείο στ)	Τμήματα 2.3· 2.4	

([2]) Βλ. άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού.

([3]) Σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού, η Επιτροπή θα συστήσει λογαριασμό ελέγχου για την παρακολούθηση των σωρευτικών ανοδικών και καθοδικών αποκλίσεων των παρατηρούμενων καθαρών δαπανών από την πορεία των καθαρών δαπανών όπως καθορίζεται από το Συμβούλιο, ο οποίος μηδενίζεται μετά την έγκριση νέου μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου από το Συμβούλιο.

([4]) Όταν ένα σχέδιο υποβάλλεται περίπου ταυτόχρονα με το σχέδιο ετήσιου προϋπολογισμού για το επόμενο έτος, τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρονται στο σχέδιο θα πρέπει να συνάδουν με τα στοιχεία που ορίζονται στο σχέδιο ετήσιου προϋπολογισμού.

	Νομική βάση στον κανονισμό	Καλύπτεται στο τμήμα:	Καλύπτεται στον πίνακα:
Πληροφορίες σχετικά με τις κύριες μακροοικονομικές και δημοσιονομικές παραδοχές,…	Άρθρο 13 στοιχείο ζ)	Τμήματα 2.2· 2.3· 2.4·	Πίνακας ΜΠΣ 1β
…έμμεσες και ενδεχόμενες υποχρεώσεις,…	Άρθρο 13 στοιχείο ζ)	Τμήμα 2.5· 2.7	Πίνακας ΜΠΣ 7
…προβλεπόμενο επίπεδο των εθνικά χρηματοδοτούμενων δημόσιων επενδύσεων,…	Άρθρο 13 στοιχείο ζ)	Τμήμα 2.4	ΠίνακαςΜΠΣ 4
…ανάγκες για δημόσιες επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης,…	Άρθρο 13 στοιχείο ζ)	Τμήμα 2.6	Πίνακας ΜΠΣ 10
…διαβουλεύσεις στα εθνικά κοινοβούλια και οργανωμένη διαδικασία διαβούλευσης,…	Άρθρο 13 στοιχείο ζ)· Άρθρο 11	Τμήμα 2.1	
…συνέπεια και, κατά περίπτωση, συμπληρωματικότητα με τα ταμεία της πολιτικής συνοχής και το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του οικείου κράτους μέλους.	Άρθρο 13 στοιχείο ζ)	Τμήματα 2.1· 2.6	Πίνακας ΜΠΣ 9
Το σύνολο των μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση έχει αντίκτυπο στη δυνητική μεγέθυνση και ανθεκτικότητα, στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και στις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις.	Άρθρο 14 παράγραφος 2· άρθρο 13 στοιχείο ζ)	Τμήμα 2.6	
Πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι μεταρρυθμιστικές και οι επενδυτικές δεσμεύσεις στις οποίες στηρίζεται η παράταση λαμβάνουν υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης και τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών), και …	Άρθρο 14 παράγραφος 2	Τμήμα 2.6	Πίνακας ΜΠΣ 8
…για καθεμία από αυτές τις μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, σαφής περιγραφή, χρονοδιάγραμμα και, κατά περίπτωση, δείκτες.	Άρθρο 14 παράγραφος 3· 13 στοιχείο ε)	Τμήμα 2.6	Πίνακας ΜΠΣ 8
Συνέπεια του συνόλου των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων για παράταση με τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο ΣΑΑ και στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης που έχει συμφωνηθεί βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.	Άρθρο 14 παράγραφος 4	Τμήμα 2.6	Πίνακας ΜΠΣ 8
Εάν το σχέδιο λειτουργεί ως σχέδιο διορθωτικών ενεργειών στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών / της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών, η συγκεκριμένη ενέργεια πολιτικής που (πρόκειται να ή) έχει εφαρμόσει και χρονοδιάγραμμα για τις ενέργειες αυτές.	Άρθρο 31	Τμήμα 2.8	Πίνακας ΜΠΣ 11
Μεταβατικές ρυθμίσεις: Δεσμεύσεις του ΣΑΑ που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη	Άρθρο 36	Τμήμα 2.6	Πίνακας ΜΠΣ 8· Πίνακας ΜΠΣ 9

2. **Περιεχόμενο του σχεδίου**

Το παρόν έγγραφο καθοδήγησης χρησιμοποιεί ορισμένες συμβάσεις όταν αναφέρεται στον χρονικό ορίζοντα των σχεδίων. Η σύμβαση στους πίνακες είναι ότι το έτος Τ είναι το έτος υποβολής του σχεδίου (*έτος του σχεδίου*). Απαιτούνται πάντα πλήρη στοιχεία για το έτος Τ-1 (το τελευταίο έτος με απολογιστικά στοιχεία, το οποίο λειτουργεί ως *έτος βάσης*) ([5]). Το έτος Τ+1 είναι το *πρώτο πλήρες έτος εφαρμογής του σχεδίου*. Ως εκ τούτου, ένα σχέδιο τεσσάρων ετών καλύπτει τα έτη έως το Τ+4 και καθορίζει δημοσιονομική δέσμευση (πορεία των καθαρών δαπανών) έως το εν λόγω έτος ([6]).

Παρότι ο συνήθης ορίζοντας σχεδιασμού ενός σχεδίου είναι τέσσερα έτη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν σχέδια που καλύπτουν πέντε έτη, εφόσον κάτι τέτοιο έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη ευθυγράμμιση με την κοινοβουλευτική τους περίοδο (άρθρο 2 σημείο 6). Ως εκ τούτου, στο υπόλοιπο του παρόντος εγγράφου, οι αναφορές σε τετραετή σχέδια θεωρείται πάντοτε ότι καλύπτουν και πενταετή σχέδια, κατά περίπτωση ([7]). Ένα σχέδιο με παρατεταμένη (και, ως εκ τούτου, πιο σταδιακή) πορεία προσαρμογής έως επτά έτη, το οποίο βασίζεται σε μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις, έχει επίσης τετραετή ή πενταετή ορίζοντα σχεδιασμού.

2.1. *Πολιτική έγκριση, διαδικασία διαβούλευσης και συμπληρωματικότητα με τα ταμεία της ΕΕ*

Το σχέδιο παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία διαβούλευσης που οργανώνεται πριν από την υποβολή του σχεδίου [άρθρο 11· άρθρο 13 στοιχείο ζ)]. Προκειμένου να ενισχυθεί η ανάληψη ιδίας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διεξάγουν διαδικασία διαβούλευσης με την κοινωνία των πολιτών, τους κοινωνικούς εταίρους, τις περιφερειακές αρχές και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με το εθνικό πλαίσιο. Πριν από την υποβολή του σχεδίου, κάθε κράτος μέλος μπορεί επίσης να ζητήσει τη γνώμη του ανεξάρτητου δημοσιονομικού οργάνου σχετικά με το σχέδιο ([8]) και/ή να συζητήσει το προσχέδιο στο εθνικό του κοινοβούλιο. Στο πλαίσιο των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο γ), όσον αφορά την πρώτη δέσμη μεσοπρόθεσμων σχεδίων, τα κράτη μέλη *μπορούν* να διεξάγουν δημόσια διαβούλευση με κοινωνικούς εταίρους, περιφερειακές αρχές, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη σε εθνικό επίπεδο.

Το σχέδιο θα πρέπει να εξηγεί τη συνέπεια και, κατά περίπτωση, τη συμπληρωματικότητα με τα ταμεία συνοχής και (κατά τη διάρκεια ζωής του) με το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) [άρθρο 13 στοιχείο ζ)]. Δεδομένου ότι αποτελούν τη μακροπρόθεσμη επενδυτική πολιτική του προϋπολογισμού της ΕΕ, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις της πολιτικής συνοχής θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την κατάρτιση των μεσοπρόθεσμων σχεδίων. Το σχέδιο θα μπορούσε να περιγράφει εύλογα ποιοι τομείς παρέμβασης υποστηρίζονται από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι σχεδιαζόμενες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων στον τομέα της συνοχής. Στο πλαίσιο των μεταβατικών ρυθμίσεων κατά τη διάρκεια ζωής του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, το σχέδιο θα πρέπει επίσης να εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο συνάδει και, κατά περίπτωση, συμπληρώνει το ΣΑΑ του κράτους μέλους· οι νέες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο του μεσοπρόθεσμου σχεδίου θα μπορούν να βασίζονται εύλογα σε εκείνες που έχουν ήδη υλοποιηθεί με τα ΣΑΑ ή να τις βελτιώνουν.

2.2. *Επισκόπηση της δημοσιονομικής δέσμευσης και σύνοψη των κύριων μακροοικονομικών και δημοσιονομικών μεταβλητών*

Μόλις αξιολογηθεί και εγκριθεί το σχέδιο, η πορεία των καθαρών δαπανών που καθορίζει το Συμβούλιο στη σύστασή του αποτελεί το ενιαίο λειτουργικό σημείο αναφοράς για τη δημοσιονομική εποπτεία κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης. Η κεντρική δημοσιονομική δέσμευση του σχεδίου είναι η διατήρηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών κάτω από τους ετήσιους (και, κατά συνέπεια, σωρευτικούς) ρυθμούς αύξησης που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για τη βιωσιμότητα του χρέους και τηρούν τις διασφαλίσεις. Συνιστά τον δημοσιονομικό περιορισμό που πλαισιώνει την εθνική δημοσιονομική πολιτική κατά τον χρονικό ορίζοντα σχεδιασμού του σχεδίου. Στον Πίνακα ΜΠΣ 1 καθορίζεται η εν λόγω δέσμευση [άρθρο 13 στοιχείο α)]. Όταν ένα σχέδιο υποβάλλεται κατά το έτος Τ (έτος του σχεδίου),

([5]) Εάν ένα σχέδιο υποβληθεί στις αρχές ενός έτους, π.χ. μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου του έτους Τ, πριν από τη δημοσίευση των απολογιστικών στοιχείων για το έτος Τ-1 από την Eurostat και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, οι σωρευτικοί ρυθμοί αύξησης είναι σκόπιμο να βασίζονται στα επίπεδα του έτους Τ-2. Στις περιπτώσεις αυτές, το έτος βάσης των πινάκων που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο καθοδήγησης θα πρέπει να είναι το Τ-2 (αντί του Τ-1).

([6]) Το σχέδιο θα πρέπει να αναφέρει την καταληκτική ημερομηνία των στοιχείων και άλλων πληροφοριών που λαμβάνονται υπόψη για τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις και θα πρέπει να χρησιμοποιεί τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα κατά την εν λόγω καταληκτική ημερομηνία.

([7]) Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1, ο χρονικός ορίζοντας του σχεδίου θα μπορούσε να είναι μικρότερος σε ορισμένες περιπτώσεις: «*Το αργότερο 12 μήνες πριν από τη λήξη του τρέχοντος εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου, ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει να υποβάλει στην Επιτροπή αναθεωρημένο εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο πριν από το πέρας της περιόδου που καλύπτει το εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο, εάν συντρέχουν αντικειμενικές περιστάσεις οι οποίες εμποδίζουν την εφαρμογή του. Στην περίπτωση αυτή, το αναθεωρημένο εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο καλύπτει την περίοδο που εκτείνεται μέχρι το πέρας της αρχικής περιόδου του σχεδίου.*»

([8]) Εφόσον διατίθεται, η γνώμη του ανεξάρτητου δημοσιονομικού οργάνου θα πρέπει να επισυνάπτεται στην υποβολή του μεσοπρόθεσμου σχεδίου προς την Επιτροπή (βλ. τμήμα 2.9).

οι σωρευτικοί ρυθμοί αύξησης βασίζονται στο επίπεδο των καθαρών δαπανών κατά το έτος T-1 (έτος βάσης) —το τελευταίο έτος για το οποίο δημοσιεύονται απολογιστικά στοιχεία από τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και την Eurostat. Στη συνέχεια, ένα σχέδιο τεσσάρων ετών θα δεσμεύεται συνήθως για ετήσιους (και, κατά συνέπεια, σωρευτικούς) ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών για το έτος υποβολής του σχεδίου (T) και τα τέσσερα επόμενα έτη: T+1, T+2, T+3 και T+4 ([9]). Όταν το σχέδιο περιέχει πορεία των καθαρών δαπανών η οποία υπερβαίνει την πορεία αναφοράς που εξέδωσε η Επιτροπή, το κράτος μέλος θα πρέπει να παρέχει στο σχέδιό του τεκμηριωμένα και βασιζόμενα σε δεδομένα οικονομικά επιχειρήματα που εξηγούν τη διαφορά (βλ. επίσης τμήμα 2.9).

Ο πίνακας με τις δεσμεύσεις συμπληρώνεται με συνοπτικό πίνακα στον οποίο συνοψίζονται οι προβλέψεις για τις κύριες μακροοικονομικές και δημοσιονομικές μεταβλητές [άρθρο 13 στοιχείο α), άρθρο 13 στοιχείο ζ)]. Ειδικότερα, ο Πίνακας ΜΠΣ 1β συγκεντρώνει τις κύριες μεταβλητές που αναφέρονται σε άλλους πίνακες του σχεδίου (βλ. κατωτέρω), οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να αξιολογηθεί αν η πορεία των καθαρών δαπανών που προτείνεται στο σχέδιο επιτυγχάνει τους στόχους βιωσιμότητας του χρέους και τηρεί τις διασφαλίσεις.

Πίνακας ΜΠΣ 1α

Δημοσιονομική δέσμευση

		Σύσταση του Συμβουλίου			Απολογιστικά στοιχεία / Προβλέψεις		
		T-X	...	T	T-X	...	T
		ρυθμός αύξησης		ρυθμός αύξησης	ρυθμός αύξησης		ρυθμός αύξησης
1	Εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες (ετήσιος)	XX,X %	...	XX,X %	Υπολογίζεται	...	Υπολογίζεται
2	(σωρευτικά)	XX,X %	...	XX,X %	Υπολογίζεται	...	Υπολογίζεται

Σημειώσεις: Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες θα πρέπει να αναφέρονται σε ονομαστικούς όρους.

Πίνακας ΜΠΣ 1β

Κύριες μεταβλητές

			T-1	T	T+1	...	T+4
			ρυθμός αύξησης	ρυθμός αύξησης	ρυθμός αύξησης		ρυθμός αύξησης
1	Δυνητικό ΑΕΠ	Πίνακας ΜΠΣ 2, γραμμή 26	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Αποπληθωριστής του ΑΕΠ	Πίνακας ΜΠΣ 2, γραμμή 2	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
			% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
3	Καθαρός δανεισμός	Πίνακας ΜΠΣ 4, γραμμή 31	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
4	Διαρθρωτικό ισοζύγιο	Πίνακας ΜΠΣ 4, γραμμή 33	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο	Πίνακας ΜΠΣ 4, γραμμή 34	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
6	Ακαθάριστο χρέος	Πίνακας ΜΠΣ 4, γραμμή 35	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
7	Μεταβολή του ακαθάριστου χρέους	Πίνακας ΜΠΣ 4, γραμμή 36	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Σημειώσεις: Οι κύριες μεταβλητές του Πίνακα ΜΠΣ 1β παρέχουν τη δυνατότητα στην Επιτροπή και το Συμβούλιο να παρακολουθούν αν η πορεία των καθαρών δαπανών που προτείνεται στο σχέδιο επιτυγχάνει τους στόχους και τις διασφαλίσεις για τη βιωσιμότητα του χρέους. Το ενιαίο λειτουργικό σημείο αναφοράς για τη δημοσιονομική δέσμευση κράτους μέλους εκφράζεται ως ρυθμός αύξησης των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών (βλ. Πίνακα ΜΠΣ 1α).

2.3. *Μακροοικονομικές παραδοχές*

Το μεσοπρόθεσμο σχέδιο θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις προβλέψεις και τις παραδοχές για τις κύριες μακροοικονομικές μεταβλητές, οι οποίες απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί αν τηρούνται οι νομικές απαιτήσεις σχετικά με τη βιωσιμότητα του χρέους και οι διασφαλίσεις [άρθρο 13 στοιχείο α)]. Σε αυτές περιλαμβάνονται προβλέψεις για τη *δυνητική* μεγέθυνση του ΑΕΠ ([10]), καθώς και παραδοχές σχετικά με τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ και τα επιτόκια.

Το σχέδιο θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει ένα κεντρικό και εύλογο σενάριο για τη μεγέθυνση του ΑΕΠ (σε πραγματικούς και ονομαστικούς όρους) και, όπου είναι δυνατόν, να παρέχει προαιρετικά περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τη σύνθεση των προβλέψεων για το ΑΕΠ. Το κεντρικό και εύλογο σενάριο θα πρέπει να συνάδει με τις παραδοχές του σχεδίου (όπως προαναφέρθηκαν), με την οικονομική και δημοσιονομική στρατηγική που περιγράφει το σχέδιο, και ειδικότερα με τη δημοσιονομική προσαρμογή που συνεπάγεται η δέσμευση για τις καθαρές δαπάνες. Η παροχή περαιτέρω λεπτομερειών σχετικά με την αναμενόμενη σύνθεση των προβλέψεων για το ΑΕΠ είναι μόνο προαιρετική και ενδεικτική, δεδομένου ότι η σύνθεση της μεγέθυνσης θα εξαρτάται από τον λεπτομερή προσδιορισμό των μέτρων, τα οποία ενδέχεται να μην είναι πλήρως γνωστά για όλα τα έτη του σχεδίου ([11]).

([9]) Εάν ένα σχέδιο υποβληθεί στις αρχές ενός έτους, π.χ. μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου του έτους T, το έτος T μπορεί επίσης να λειτουργεί ως το πρώτο έτος της δημοσιονομικής προσαρμογής και, στην περίπτωση αυτή, το σχέδιο θα δεσμεύεται για την επίτευξη ρυθμών αύξησης των καθαρών δαπανών για τα έτη T έως T+3.

([10]) Αναγνωρίζοντας τον εξαιρετικό αντίκτυπο των πρόσφατων οικονομικών διαταραχών και της τρέχουσας αβεβαιότητας στις εκτιμήσεις της δυνητικής μεγέθυνσης, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν πιο σταθερές χρονολογικές σειρές από εκείνες που προκύπτουν από την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία για την πρώτη δέσμη των σχεδίων, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση αυτή δικαιολογείται δεόντως βάσει οικονομικών επιχειρημάτων και ότι η σωρευτική μεγέθυνση κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από την πρόβλεψη παραμένει κατά γενικό κανόνα σύμφωνη (άρθρο 36).

([11]) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής μπορεί να συνεχίσουν να ζητούν τεχνικές λεπτομέρειες σχετικά με τις μεταβλητές αυτές στο πλαίσιο άλλων διαδικασιών, όπως οι τεχνικές ανταλλαγές με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των προβλέψεων της Επιτροπής.

Οι μακροοικονομικές παραδοχές —μεταξύ άλλων όσον αφορά την αύξηση του ΑΕΠ, τον πληθωρισμό και τα επιτόκια— θα πρέπει να είναι συνετές. Η αύξηση του πραγματικού και του ονομαστικού ΑΕΠ θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ της δημοσιονομικής προσαρμογής και της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και τη γεφύρωση των κενών παραγωγής. Σε περίπτωση αποκλίσεων από τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται στην πορεία αναφοράς της Επιτροπής, θα πρέπει να παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία ή βάσιμη αιτιολόγηση. Ειδικότερα, εάν τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν πιο πρόσφατα ή διαφορετικά με άλλον τρόπο στοιχεία για τον καθορισμό των παραδοχών τους σχετικά με τα επιτόκια και τον πληθωρισμό, αυτό θα πρέπει να γίνεται με συνέπεια σε όλες τις μεταβλητές του σχεδίου.

Ο τρόπος με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι προσφάτως υλοποιηθείσες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στις προβλέψεις για τη δυνητική μεγέθυνση θα πρέπει να είναι συνετός. Οι σχετικές επιπτώσεις ενδέχεται να απαιτούν λεπτομερή εξέταση στα σχέδια, ειδικότερα εάν οι προβλέψεις για τη δυνητική μεγέθυνση αποκλίνουν σημαντικά από τις προβλέψεις που χρησιμοποιούνται στην πορεία αναφοράς της Επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω αποκλίσεις θα πρέπει να στηρίζονται σε τεκμηριωμένα και βασιζόμενα σε δεδομένα αποδεικτικά στοιχεία, προκειμένου να ενισχυθεί η αξιοπιστία του σχεδίου.

Ο αναμενόμενος αντίκτυπος στην οικονομική δραστηριότητα των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμα (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που στηρίζουν την παράταση της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής) δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στις εκτιμήσεις για το δυνητικό ΑΕΠ. Ο κανονισμός (άρθρο 13 και αιτιολογική σκέψη 34) προβλέπει ότι ο αντίκτυπος των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων, *μόλις υλοποιηθούν* στο πλαίσιο των μεσοπρόθεσμων σχεδίων, θα λαμβάνεται δεόντως υπόψη στο μέλλον, μεταξύ άλλων κατά την κατάρτιση των επόμενων σχεδίων. Ο αντίκτυπος των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμα *δεν* θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στις εκτιμήσεις για το δυνητικό ΑΕΠ. Παρότι το δυνητικό ΑΕΠ είναι μία από τις σημαντικότερες μεταβλητές για τον προσδιορισμό των διαθέσιμων δημοσιονομικών περιθωρίων, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμα θα συμβάλουν σε μια πιο σταδιακή δημοσιονομική προσαρμογή όταν πληρούν τα κριτήρια για παράταση της περιόδου προσαρμογής δυνάμει του άρθρου 14. Οι πληροφορίες σχετικά με τον αναμενόμενο αντίκτυπο των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στις οποίες βασίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής θα πρέπει, ωστόσο, να εξετάζονται χωριστά (βλ. τμήμα 2.6), έχοντας παράλληλα επίγνωση του γεγονότος ότι σε κάθε περίπτωση είναι δύσκολο να γίνουν αξιόπιστες εκτιμήσεις του αντικτύπου των μεταρρυθμίσεων στη δυνητική μεγέθυνση, και ακόμη περισσότερο πριν προσδιοριστούν πλήρως οι μεταρρυθμίσεις (κάτι που συνήθως συμβαίνει μόνο μετά την ολοκλήρωση της αντίστοιχης νομοθετικής διαδικασίας).

Πίνακας ΜΠΣ 2

Μακροοικονομικό σενάριο

			T-1	T-1	T	T+1	...	T+4
	ΑΕΠ	Κωδικός ΕΣΛ	δισ. σε εθνικό νόμισμα	ρυθμός ανόδου	ρυθμός ανόδου	ρυθμός ανόδου		ρυθμός ανόδου
1	Πραγματικό ΑΕΠ	B.1*g		XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Αποπληθωριστής του ΑΕΠ			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Ονομαστικό ΑΕΠ	B.1*g	XX,X	υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
	Συνιστώσες πραγματικού ΑΕΠ	Κωδικός ΕΣΛ	δισ. σε εθνικό νόμισμα	ρυθμός ανόδου	ρυθμός ανόδου	ρυθμός ανόδου		ρυθμός ανόδου
4	Δαπάνες ιδιωτικής κατανάλωσης	P.3		XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
5	Κρατικές καταναλωτικές δαπάνες	P.3		XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
6	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	P.51		XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
7	Μεταβολές αποθεμάτων και καθαρή απόκτηση τιμαλφών (% του ΑΕΠ)	P.52 + P.53		προαιρετικά	προαιρετικά	προαιρετικά	...	προαιρετικά
8	Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	P.6		XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
9	Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	P.7		XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
	Συμβολή στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ							
10	Τελική εγχώρια ζήτηση			XX,X	XX,X	προαιρετικά	...	προαιρετικά
11	Μεταβολές αποθεμάτων και καθαρή απόκτηση τιμαλφών	P.52 + P.53		XX,X	XX,X	προαιρετικά	...	προαιρετικά
12	Εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών	B.11		XX,X	XX,X	προαιρετικά	...	προαιρετικά
	Αποπληθωριστές και ΕνΔΤΚ			ρυθμός ανόδου	ρυθμός ανόδου	ρυθμός ανόδου		ρυθμός ανόδου
13	Αποπληθωριστής ιδιωτικής κατανάλωσης			XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
14	ΕνΔΤΚ προς υπόμνηση			XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
15	Αποπληθωριστής κρατικής κατανάλωσης			XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
16	Αποπληθωριστής επενδύσεων			XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
17	Αποπληθωριστής τιμών εξαγωγής (αγαθών και υπηρεσιών)			XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
18	Αποπληθωριστής τιμών εισαγωγής (αγαθών και υπηρεσιών)			XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
	Αγορά εργασίας	Κωδικός ΕΣΛ	στιγμιότυπο	ρυθμός ανόδου	ρυθμός ανόδου	ρυθμός ανόδου		ρυθμός ανόδου
19	Εγχώρια απασχόληση (1 000 άτομα, εθνικοί λογαριασμοί)		XX,X	XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
20	Μέσες ετήσιες ώρες εργασίας ανά εργαζόμενο		XX,X	XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
21	Πραγματικό ΑΕΠ ανά εργαζόμενο			υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
22	Πραγματικό ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας			υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
23	Αμοιβή εργαζομένων (δισ. σε εθνικό νόμισμα)	D.1	XX,X	XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
24	Αμοιβή ανά εργαζόμενο (= 23 / 19)		υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
				%	%	%		%
25	Ποσοστό ανεργίας (%)			XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
	Δυνητικό ΑΕΠ και συνιστώσες			ρυθμός ανόδου	ρυθμός ανόδου	ρυθμός ανόδου		ρυθμός ανόδου
26	Δυνητικό ΑΕΠ			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
	Συμβολή στη δυνητική μεγέθυνση							
27	Εργασία			XX,X	XX,X	προαιρετικά	...	προαιρετικά
28	Κεφάλαιο			XX,X	XX,X	προαιρετικά	...	προαιρετικά
29	Συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής			XX,X	XX,X	προαιρετικά	...	προαιρετικά
				% δυνητικού ΑΕΠ	% δυνητικού ΑΕΠ	% δυνητικού ΑΕΠ		% δυνητικού ΑΕΠ
30	Κενό παραγωγής			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Σημείωση: Εάν ένα σχέδιο υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση των απολογιστικών στοιχείων για το έτος T-1 από την Eurostat και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, το έτος βάσης θα πρέπει να είναι το T-2 (αντί του T-1). Ο όρος «δισ. σε εθνικό νόμισμα» αναφέρεται στο εθνικό νόμισμα σε δισεκατομμύρια.

Το μεσοπρόθεσμο σχέδιο θα πρέπει να αναφέρει τις εξωτερικές παραδοχές στις οποίες βασίζονται οι μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις (Πίνακας ΜΠΣ 3).

Πίνακας ΜΠΣ 3

Εξωτερικές παραδοχές

			T-1	T	T+1	...	T+4
1	Βραχυπρόθεσμο επιτόκιο	(%, μέσο ετήσιο)	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Μακροπρόθεσμο επιτόκιο	(%, μέσο ετήσιο)	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Συναλλαγματική ισοτιμία USD/EUR	(μέση ετήσια)	XX,X	XX,X	προαιρετικά	...	προαιρετικά
4	Συναλλαγματική ισοτιμία εθνικού νομίσματος/EUR (μόνο για κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ)	(μέση ετήσια)	XX,X	XX,X	προαιρετικά	...	προαιρετικά
5	Παγκόσμιο πραγματικό ΑΕΠ (πλην της ΕΕ)	(ρυθμός ανόδου)	XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
6	Πραγματικό ΑΕΠ της ΕΕ	(ρυθμός ανόδου)	XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
7	Παγκόσμιος όγκος εισαγωγών, πλην της ΕΕ	(ρυθμός ανόδου)	XX,X %	XX,X %	προαιρετικά	...	προαιρετικά
8	Τιμές πετρελαίου	(Brent, USD/βαρέλι)	XX,X	XX,X	προαιρετικά	...	προαιρετικά

2.4. *Δημοσιονομικές προβλέψεις*

'Οπως προαναφέρθηκε, η κεντρική δέσμευση του σχεδίου για τη δημοσιονομική πολιτική μεσοπρόθεσμα είναι ο ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών. Οι ετήσιοι (και, κατά συνέπεια, σωρευτικοί) ρυθμοί αύξησης για τους οποίους δεσμεύεται η κυβέρνηση στο σχέδιο, αποτελούν τον δημοσιονομικό περιορισμό που πλαισιώνει την εθνική δημοσιονομική πολιτική κατά τον χρονικό ορίζοντα σχεδιασμού του σχεδίου. Ως εκ τούτου, ο ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών θα είναι το ενιαίο λειτουργικό σημείο αναφοράς για την αξιολόγηση της υλοποίησης και την ενεργοποίηση μέτρων επιβολής ([12]).

Στο κείμενο του σχεδίου θα πρέπει να εξετάζεται η οικονομική και δημοσιονομική στρατηγική για τον ορίζοντα του σχεδίου, στην οποία βασίζεται η σχετική δημοσιονομική προσαρμογή. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να περιγράφουν τη συνολική σύνθεση της δημοσιονομικής προσαρμογής, τις ευρείες πολιτικές εσόδων και δαπανών που προτίθενται να εφαρμόσουν για την επίτευξη της προσαρμογής και, όπου είναι δυνατόν, να παρέχουν ένα ενδεικτικό σύνολο μέτρων πολιτικής, με όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες διατίθενται κατά τον χρόνο υποβολής του σχεδίου ([13]). Τα κράτη μέλη μπορεί να είναι ή να μην είναι σε θέση να αναφέρουν τα συγκεκριμένα μέτρα για τις δαπάνες και τα έσοδα που θα διασφαλίσουν ότι θα επιτευχθεί η δέσμευση για τις καθαρές δαπάνες κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα του σχεδίου. Παρότι η αξιολόγηση του σχεδίου θα βασίζεται στην αύξηση των καθαρών δαπανών και στην τήρηση των απαιτήσεων του κανονισμού, οι λεπτομέρειες σχετικά με το ενδεικτικό σύνολο μέτρων πολιτικής αυξάνουν την αξιοπιστία του σχεδίου και μειώνουν τους κινδύνους εφαρμογής. Η οικονομική και δημοσιονομική στρατηγική του σχεδίου, καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τα ενδεικτικά μέτρα πολιτικής, εξετάζονται στο πλαίσιο του τεχνικού διαλόγου με την Επιτροπή. Στη συνέχεια, ο ακριβής προσδιορισμός των σχετικών μέτρων πολιτικής επιβεβαιώνεται ή προσαρμόζεται και προσδιορίζεται ποσοτικά στους ετήσιους προϋπολογισμούς.

Οι δημοσιονομικές προβλέψεις του σχεδίου θα πρέπει να επικεντρώνονται στις βασικές δημοσιονομικές παραμέτρους (όπως το ονομαστικό έλλειμμα και το χρέος) ([14])**.** Οι παράμετροι αυτές θα πρέπει να συνάδουν με τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις και τις κύριες μακροοικονομικές παραδοχές (όπως το δυνητικό ΑΕΠ, το ΑΕΠ, η εξέλιξη των τιμών, τα επιτόκια κ.λπ.). Εκτός από τον ρυθμό αύξησης των καθαρών δαπανών, το έλλειμμα και το χρέος, το μεσοπρόθεσμο σχέδιο θα πρέπει να αναφέρει τις σχεδιαζόμενες εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις [άρθρο 13 στοιχείο ζ)] και τις δαπάνες για τόκους. Όσον αφορά τα έτη Τ-1 και Τ, στον Πίνακα ΜΠΣ 4 και στον Πίνακα ΜΠΣ 5 θα πρέπει επίσης να προσδιορίζεται ο εκτιμώμενος δημοσιονομικός αντίκτυπος των μέτρων στο σκέλος των εσόδων ([15]) και των έκτακτων μέτρων (τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών). Στον Πίνακα ΜΠΣ 5 μπορούν επίσης να συμπεριλαμβάνονται μέτρα στο σκέλος των δαπανών (εκτός των έκτακτων μέτρων), αλλά αυτό είναι προαιρετικό. Το σχέδιο θα πρέπει επίσης να περιγράφει τα έκτακτα μέτρα έως κάποιον βαθμό λεπτομέρειας στο κείμενο.

Οι καθαρές δαπάνες δεν περιλαμβάνουν τις εθνικές δαπάνες για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση. Η εθνική συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση αφορά τα ταμεία της ΕΕ που χρηματοδοτούν προγράμματα τα οποία συγχρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη, όταν ο αντίστοιχος κανονισμός για τη σύσταση του ταμείου περιλαμβάνει απαίτηση εθνικής συγχρηματοδότησης και η απαίτηση συγχρηματοδότησης των οποίων έχει ως αποτέλεσμα δαπάνες γενικής κυβέρνησης, όπως καταγράφονται στους εθνικούς λογαριασμούς. Στο πλαίσιο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (2021-2027), η εθνική συγχρηματοδότηση που εμπίπτει στον ανωτέρω ορισμό και σχετίζεται με την εφαρμογή του κανονισμού είναι οι εθνικές δαπάνες γενικής κυβέρνησης για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων στο πλαίσιο των οκτώ ταμείων που καλύπτονται από τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) ([16]), το

([12]) Οι αποκλίσεις από την πορεία των καθαρών δαπανών που συνιστά το Συμβούλιο θα καταγράφονται στον λογαριασμό ελέγχου που διαχειρίζεται η Επιτροπή.

([13]) Τα κράτη μέλη που ζητούν εξαίρεση από τη ρήτρα διασφάλισης μη οπισθοβαρούς προσπάθειας [άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο ε)] θα πρέπει επίσης να αναφέρουν τις σχεδιαζόμενες δαπάνες που χρηματοδοτούνται από δάνεια του ΜΑΑ.

([14]) Είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές στη φύση των αριθμητικών στοιχείων για το ονομαστικό έλλειμμα και το χρέος στα σχέδια για τα έτη έως το Τ+4 σε σύγκριση με εκείνα των προβλέψεων της Επιτροπής, κατά τη σύγκριση των αντίστοιχων αριθμητικών στοιχείων. Στις προβλέψεις της Επιτροπής, οι υπηρεσίες της Επιτροπής περιλαμβάνουν μόνο τον αντίκτυπο των μέτρων που προσδιορίζονται επαρκώς και ανακοινώνονται με αξιόπιστο τρόπο. Στα σχέδια απαιτείται μόνο ο ποσοτικός προσδιορισμός των δημοσιονομικών προσαρμογών (ενώ οποιοσδήποτε ποσοτικός προσδιορισμός των λεπτομερών πολιτικών για τα έσοδα και τις δαπάνες είναι προαιρετικός). Με άλλα λόγια, οι δημοσιονομικές προβλέψεις των σχεδίων βασίζονται στη δημοσιονομική προσαρμογή, ακόμη και πριν από τον προσδιορισμό και την ανακοίνωση λεπτομερών μέτρων.

([15]) Εκ κατασκευής, δεν απαιτούνται στοιχεία σχετικά με τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των δαπανών για τον υπολογισμό του δείκτη αύξησης των καθαρών δαπανών. Οι καθαρές δαπάνες υπολογίζονται με βάση τη συνολική εξέλιξη των δαπανών *μετά την αφαίρεση των μέτρων στο σκέλος των εσόδων*. Για τον λόγο αυτό, τα μέτρα στο σκέλος των εσόδων περιλαμβάνονται ρητά στους πίνακες αναφοράς. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι το νέο πλαίσιο ενσωματώνει προτίμηση για προσαρμογή μέσω εσόδων ή δαπανών. Προκύπτει απλώς από τον τρόπο με τον οποίο ορίζονται οι καθαρές δαπάνες (δηλαδή δαπάνες *μετά την αφαίρεση* των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων).

([16]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη». Τούτο δεν προδικάζει τη διάρθρωση των μελλοντικών πολυετών δημοσιονομικών πλαισίων. Τα δέκα αυτά ταμεία αντιπροσωπεύουν από κοινού τις σχετικές από μακροοικονομική άποψη εθνικές δαπάνες συγχρηματοδότησης που πραγματοποιούνται από τη γενική κυβέρνηση. Η εθνική συγχρηματοδότηση που παρέχεται από τον ιδιωτικό τομέα δεν λαμβάνεται υπόψη για την εξαίρεση από τον δείκτη των καθαρών δαπανών. Το επίπεδο της εθνικής συγχρηματοδότησης που έχει σημασία για τον κανονισμό (δηλαδή τα ποσά που πρέπει να αφαιρεθούν από το σύνολο των καθαρών δαπανών) θα πρέπει να βασίζεται σε απολογιστικά στοιχεία, όπως επικυρώνονται από την Eurostat, και να περιορίζεται στις εθνικές υποχρεώσεις συγχρηματοδότησης που καθορίζονται στις σχετικές συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Η αναφορά της εθνικής συγχρηματοδότησης για το έτος Τ-1 στον Πίνακα ΜΠΣ 4 θα πρέπει να αντιστοιχεί στα ποσά που έχουν αναφερθεί στην Eurostat και έχουν επικυρωθεί από αυτήν ([17]).

Πίνακας ΜΠΣ 4

Δημοσιονομικές προβλέψεις

			T-1	T-1	T	T+1	...	T+4
	Έσοδα	Κωδικός ΕΣΛ	δισ. σε εθνικό νόμισμα	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
1	Φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών	D.2	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
2	Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, περιουσίας κ.λπ.	D.5	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
3	Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	D.61	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
4	Λοιπά τρέχοντα έσοδα	(P.11+P.12+P.131) + D.29 + D.4 + D.7	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
5	Φόροι κεφαλαίου	D.91	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
6	Λοιπά έσοδα κεφαλαίου	D.92+D.99	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
7	Σύνολο εσόδων (= 1+2+3+4+5+6)	TR	υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται		...	
8	Εκ των οποίων: Μεταβιβάσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	D.7EU+D.9EU	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
	(δεδουλευμένα έσοδα, όχι ταμειακές ροές)							
9	Σύνολο εσόδων εκτός των μεταβιβάσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (= 7-8)		υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται		...	
10	προς υπόμνηση μέτρα στο σκέλος των εσόδων (αυξήσεις, πλην των μέτρων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ)		XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
11	προς υπόμνηση έκτακτα μέτρα στο σκέλος των εσόδων που περιλαμβάνονται στις προβλέψεις (επίπεδα, πλην των μέτρων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ)		XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
	Δαπάνες	Κωδικός ΕΣΛ	δισ. σε εθνικό νόμισμα	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
12	Αμοιβή εργαζομένων	D.1	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
13	Ενδιάμεση κατανάλωση	P.2	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
14	Δαπάνες για τόκους	D.41	XX,X	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
15	Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	D.62	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
16	Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος μέσω παραγωγών εμπορεύσιμων προϊόντων	D.632	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
17	Επιδοτήσεις	D.3	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
18	Λοιπές τρέχουσες δαπάνες	D.29+D.4+D.5+D.7+D.8	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
19	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	P.51	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
20	Εκ των οποίων: Εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις		XX,X	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
21	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου	D.9	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
22	Λοιπές κεφαλαιουχικές δαπάνες	P.52+P.53+NP	XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
23	Συνολικές δαπάνες (= 12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται		...	
24	εκ των οποίων: δαπάνες που χρηματοδοτούνται μέσω μεταβιβάσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (= 8)	D.7EU+D.9EU	υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται		...	
25	Εθνικά χρηματοδοτούμενες δαπάνες (23-24)		υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται			
26	προς υπόμνηση Εθνική συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση		XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
27	προς υπόμνηση Κυκλική συνιστώσα των στοιχείων ενεργητικού		XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
28	προς υπόμνηση Έκτακτα μέτρα στο σκέλος των δαπανών που περιλαμβάνονται στις προβλέψεις (επίπεδα, πλην των μέτρων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ)		XX,X	XX,X%	XX,X%		...	
29	Εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες (πριν από τα μέτρα στο σκέλος των εσόδων) (= 25-26-27-28-14)		υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται		...	
	Εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες				μη/μη αυθεντ.	μη/μη αυθεντ.		μη/μη αυθεντ.
30	Αύξηση εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών	Πίνακας ΜΠΣ 1α, γραμμή 1			επαναλαμβάνεται	επαναλαμβάνεται	...	επαναλαμβάνεται
	Υπόλοιπα	Κωδικός ΕΣΛ	δισ. σε εθνικό νόμισμα	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
31	Καθαρός δανεισμός (= 7-23)	B.9	XX,X	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
32	Πρωτογενές ισοζύγιο (= 31-14)	B.9-D.41p	υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
	Κυκλική προσαρμογή			% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
33	Διαρθρωτικό ισοζύγιο			XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
34	Διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο			XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
	Χρέος		δισ. σε εθνικό νόμισμα	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
35	Ακαθάριστο χρέος		XX,X	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
36	Μεταβολή του ακαθάριστου χρέους		XX,X	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
37	Συμβολή στις μεταβολές του ακαθάριστου δημόσιου χρέους							
38	Πρωτογενές ισοζύγιο (= μείον 32)			υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
39	Σωρευτική επίδραση πολλών παραγόντων			υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
40	Δαπάνες για τόκους (= μείον 14)			αναλαμβάνεται	επαναλαμβάνεται	επαναλαμβάνεται	...	αναλαμβάνεται
41	Ανάπτυξη			υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
42	Πληθωρισμός			υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
43	Προσαρμογή αποθεμάτων-ροών (= 36-38-39)			υπολογίζεται	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
				%	%	%		%
44	προς υπόμνηση Τακτοποιούμενο επίπεδο χρέους (= 14 / ΧΡΕΟΣ(t-1))			XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%

Σημείωση: Εάν ένα σχέδιο υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση των απολογιστικών στοιχείων για το έτος Τ-1 από την Eurostat και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, το έτος βάσης θα πρέπει να είναι το Τ-2 (αντί του Τ-1). Η γραμμή 30 «αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών» μπορεί να υπολογιστεί με τον ακόλουθο τύπο: $e_t = \frac{NE_t - REV_t}{NE_{t-1}} - 1 = \frac{(NE_t \,/\, GDP_t) - (REV_t \,/\, GDP_t)}{(NE_{t-1} \,/\, GDP_{t-1})} * (1 + g_t) - 1$, όπου e_t είναι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων

([17]) Η Eurostat και η στατιστική κοινότητα, σε στενή συνεργασία με τις εθνικές δημοσιονομικές αρχές, θα θεσπίσουν ένα πλαίσιο για την υποβολή από τα κράτη μέλη στατιστικών στοιχείων σχετικά με την εθνική συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, τα οποία είναι αναγκαία για την εφαρμογή του κανονισμού και τα οποία δεν έχουν συλλεχθεί ακόμη από την Eurostat κατά τον χρόνο δημοσίευσης της παρούσας ανακοίνωσης. Τα κράτη μέλη μπορούν να βασιστούν αρχικά σε εκτιμήσεις, έως ότου καθοριστεί το πλαίσιο για τη συλλογή και την παροχή των εν λόγω στοιχείων.

καθαρών πρωτογενών δαπανών (Πίνακας ΜΠΣ 4, γραμμή 30) για το έτος *t*, NE_t / GDP_t και NE_{t-1} / GDP_{t-1} είναι οι εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες (πριν από τα μέτρα στο σκέλος των εσόδων) ως ποσοστό επί του ΑΕΠ για τα έτη *t* και *t-1*, αντίστοιχα (Πίνακας ΜΠΣ 4, γραμμή 29), REV_t/ GDP_t είναι τα μέτρα στο σκέλος των εσόδων ως ποσοστό επί του ΑΕΠ για το έτος *t* (Πίνακας ΜΠΣ 4, γραμμή 10), και *g*, είναι ο ρυθμός αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ για το έτος *t* (Πίνακας ΜΠΣ 2, γραμμή 3).

Πίνακας ΜΠΣ 5

Εκτιμώμενος αντίκτυπος των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων

	Τίτλος/περιγραφή μέτρου	Έκτακτο	Δαπάνες / Έσοδα	Υποτομέας		T-1	T	T+1	…	T+4
						% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
1	Μέτρο 1	Ναι	Δαπάνες	προαιρετικό	Καθαρός	XX,X %	XX,X %			
…	…	…	…	…	…	…	…			
X	Μέτρο X	Όχι	Έσοδα	προαιρετικό	Καθαρός	XX,X %	XX,X %			
Z	ΣΥΝΟΛΟ					υπολογίζεται	υπολογίζεται			

Σημείωση: Εξαιρούνται τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Τα μέτρα θα πρέπει να αναφέρονται με αυξητική πρόοδο. Τα έκτακτα μέτρα πρέπει να καταγράφονται πάντοτε ως μέτρα με αποτέλεσμα +/– X κατά το έτος του πρώτου δημοσιονομικού αντικτύπου και –/+ X κατά το επόμενο έτος, ώστε ο συνολικός αντίκτυπος στο επίπεδο των εσόδων ή των δαπανών για δύο διαδοχικά έτη να ισούται με μηδέν. Οι αυξήσεις των δαπανών και των εσόδων (μειώσεις) θα πρέπει να αναφέρονται με θετικό (αρνητικό) πρόσημο. Εάν ένα σχέδιο υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση των απολογιστικών στοιχείων για το έτος T-1 από την Eurostat και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, το έτος βάσης θα πρέπει να είναι το T-2 (αντί του T-1).

Τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να καθορίσουν προαιρετικά τα μέτρα στο σκέλος των εσόδων και των δαπανών που προτίθενται να εφαρμόσουν —σύμφωνα με την ενδεικτική οικονομική και δημοσιονομική στρατηγική τους— σε πίνακα (Πίνακας ΜΠΣ 6). Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν ποσοτικό προσδιορισμό των αναμενόμενων δημοσιονομικών επιπτώσεων· στη συνέχεια, οι ποσοτικοί αυτοί προσδιορισμοί θα επιβεβαιώνονται ή θα αναθεωρούνται στους ετήσιους προϋπολογισμούς.

Πίνακας ΜΠΣ 6

Ενδεικτικά μέτρα στο σκέλος των εσόδων και των δαπανών που προβλέπονται στο σχέδιο

	Τίτλος/περιγραφή μέτρου	Αντίκτυπος στα έσοδα ή στις δαπάνες	Σχεδιαζόμενη ημερομηνία υλοποίησης
1	Μέτρο 1	προαιρετικό	X τρίμηνο 20XX
…	…	…	…
X	Μέτρο X	προαιρετικό	X τρίμηνο 20XX

2.5. *Προβλέψεις για το χρέος*

Κατά την αξιολόγηση των σχεδίων, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει *για όλα τα κράτη μέλη* αν η δέσμευση για τις καθαρές δαπάνες συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις και τις διασφαλίσεις που περιλαμβάνονται στη νομοθεσία ή αν διασφαλίζει ότι το χρέος και το έλλειμμα διατηρούνται μεσοπρόθεσμα σε συνετά επίπεδα (άρθρο 16). Στο πλαίσιο αυτό (και σύμφωνα με το άρθρο 13), οι προβλέψεις για το χρέος και το έλλειμμα και οι βασικές υποκείμενες μακροοικονομικές παραδοχές έως δέκα έτη μετά το τέλος της περιόδου προσαρμογής (T+14 για τετραετή προγράμματα· έως το T+17 σε περίπτωση παράτασης) θα πρέπει να αναφέρονται στα σχέδια (Πίνακας ΜΠΣ 7α).

Πίνακας ΜΠΣ 7α

Προβλέψεις για το χρέος και το ονομαστικό ισοζύγιο και βασικές υποκείμενες παραδοχές (*στο πλαίσιο της σχεδιαζόμενης δημοσιονομικής πορείας*)

Για όλα τα κράτη μέλη:

				T-1 ...	T+4	T+5	...	T+14/17
1	Ακαθάριστο χρέος	ΜΠΣ Πίνακας 4, γραμμή 35	(% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
2	Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης	ΜΠΣ Πίνακας 4, γραμμή 31	(% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
3	Διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο	ΜΠΣ Πίνακας 4, γραμμή 34	(% δυνητικού ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
4	Κυκλική συνιστώσα		(% δυνητικού ΑΕΠ)	XX.X % ...	XX.X %	XX.X %	...	XX.X %
5	Εκτακτα μέτρα		(% ΑΕΠ)	υπολογίζεται	...υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
6	Δαπάνες για τόκους	ΜΠΣ Πίνακας 4, γραμμή 14	(% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
7	Μακροπρόθεσμο επιτόκιο	ΜΠΣ Πίνακας 3, γραμμή 1	(%)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
8	Βραχυπρόθεσμο επιτόκιο	ΜΠΣ Πίνακας 3, γραμμή 2	(%)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
9	Τεκμαρόμενο μέσο επιτόκιο	ΜΠΣ Πίνακας 4, γραμμή 44	(%)	επαναλαμβάνεται	...υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
10	Προσαρμογή αποθεμάτων-ροών	ΜΠΣ Πίνακας 4, γραμμή 43	(% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
11	Δυνητικό ΑΕΠ	ΜΠΣ Πίνακας 2, γραμμή 26	(ρυθμός αύξησης)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
12	Πραγματικό ΑΕΠ	ΜΠΣ Πίνακας 2, γραμμή 1	(ρυθμός αύξησης)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
13	Αποπληθωριστής του ΑΕΠ	ΜΠΣ Πίνακας 2, γραμμή 3	(ρυθμός αύξησης)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
14	Ονομαστικό ΑΕΠ	ΜΠΣ Πίνακας 2, γραμμή 3	(ρυθμός αύξησης)	υπολογίζεται	...υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται

Σημείωση: Εάν ένα σχέδιο υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση των απολογιστικών στοιχείων για το έτος T-1 από την Eurostat και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, το έτος βάσης θα πρέπει να είναι το T-2 (αντί του T-1).

***Για τα κράτη μέλη για τα οποία η Επιτροπή καταρτίζει πορεία αναφοράς*, τα σχέδια θα πρέπει να περιλαμβάνουν επίσης ανάλυση ευαισθησίας που να αποδεικνύει ότι το προβλεπόμενο χρέος βρίσκεται σε *αξιόπιστα* καθοδική πορεία ή διατηρείται σε συνετό επίπεδο.** Η εν λόγω ανάλυση ευαισθησίας θα πρέπει να βασίζεται στην κοινή μεθοδολογία (δηλαδή τις συνήθεις αιτιοκρατικές προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων και τη στοχαστική ανάλυση — άρθρο 10 Πίνακας ΜΠΣ 7β) ([18]).

Πίνακας ΜΠΣ 7β

Προβλέψεις για το χρέος και βασικές μεταβλητές ακραίων καταστάσεων, αιτιοκρατικά σενάρια και στοχαστικές προσομοιώσεις

Μόνο για τα κράτη μέλη για τα οποία η Επιτροπή καταρτίζει πορεία αναφοράς

	Σενάριο χρηματοοικονομικών πιέσεων			T-1 ...	T+4	T+5	...	T+14/17
1	Ακαθάριστο χρέος	ΜΠΣ Πίνακας 4, γραμμή 35	(% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
2	Μακροπρόθεσμο επιτόκιο	ΜΠΣ Πίνακας 3, γραμμή 1	(%)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
3	Βραχυπρόθεσμο επιτόκιο	ΜΠΣ Πίνακας 3, γραμμή 2	(%)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
	Σενάριο χαμηλότερου ΔΠΙ			**T-1 ...**	**T+4**	**T+5**	**...**	**T+14/17**
4	Ακαθάριστο χρέος	ΜΠΣ Πίνακας 4, γραμμή 35	(% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
5	Διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο	ΜΠΣ Πίνακας 4, γραμμή 34	(% δυνητικού ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
	Σενάριο της διαφοράς «r-g»			**T-1 ...**	**T+4**	**T+5**	**...**	**T+14/17**
6	Ακαθάριστο χρέος	ΜΠΣ Πίνακας 4, γραμμή 35	(% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
7	Μακροπρόθεσμο επιτόκιο	ΜΠΣ Πίνακας 3, γραμμή 1	(%)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
8	Βραχυπρόθεσμο επιτόκιο	ΜΠΣ Πίνακας 3, γραμμή 2	(%)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
9	Πραγματικό ΑΕΠ	ΜΠΣ Πίνακας 2, γραμμή 1	(ρυθμός αύξησης)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
10	Δυνητικό ΑΕΠ	ΜΠΣ Πίνακας 2, γραμμή 26	(ρυθμός αύξησης)	επαναλαμβάνεται	...επαναλαμβάνεται	XX.X %	...	XX.X %
	Στοχαστικές προσομοιώσεις							
11	Πιθανότητα το χρέος να είναι κάτω από την αξία του κατά το έτος T+4/7		(%)	XX.X %				

Σημείωση: Εάν ένα σχέδιο υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση των απολογιστικών στοιχείων για το έτος T-1 από την Eurostat και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, το έτος βάσης θα πρέπει να είναι το T-2 (αντί του T-1).

Εάν το σχέδιο παρουσιάζει ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών που υπερβαίνουν εκείνους της πορείας αναφοράς ή των τεχνικών πληροφοριών ή εάν οι υποκείμενες παραδοχές είναι ευνοϊκότερες από τις κοινές παραδοχές ([19])**, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν λεπτομερέστερη περιγραφή των υποκείμενων μακροοικονομικών παραδοχών.** Η εν λόγω πρόσθετη υποβολή στοιχείων είναι αναγκαία προκειμένου η Επιτροπή να επαληθεύσει αν τα τεκμηριωμένα και βασιζόμενα σε δεδομένα επιχειρήματα μπορούν να εξηγήσουν τη διαφορά από την πορεία αναφοράς (άρθρο 13) ή από το πλαίσιο μεσοπρόθεσμης πρόβλεψης του δημόσιου χρέους γενικότερα (αιτιολογική σκέψη 25), και προκειμένου η Επιτροπή να είναι σε θέση να εξετάσει δεόντως αν πληρούνται οι απαιτήσεις (άρθρο 16). Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν i) πληροφορίες σχετικά με το βασικό σενάριο «χωρίς αλλαγή της δημοσιονομικής πολιτικής» στο οποίο βασίζεται το σχέδιο (Πίνακας ΜΠΣ 7γ), δηλαδή την

([18]) Οι προβλέψεις και οι παραδοχές στις οποίες βασίζονται οι πορείες αναφοράς κοινοποιούνται από την Επιτροπή μαζί με τις πορείες αναφοράς.

([19]) Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), η Επιτροπή διαβιβάζει τις υποκείμενες παραδοχές της *σε όλα τα κράτη μέλη* – στο πλαίσιο της προηγούμενης καθοδήγησής της.

πορεία αναφοράς χωρίς προσαρμογή, που σημαίνει συγκεκριμένα ένα σταθερό διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο, χωρίς τις μεταβολές του κόστους λόγω της γήρανσης του πληθυσμού από το πρώτο πλήρες έτος εφαρμογής του σχεδίου ([20]), καθώς και ii) πληροφορίες σχετικά με τις υποκείμενες παραδοχές όσον αφορά τη διάρθρωση της προθεσμίας εξόφλησης του χρέους, το ποσοστό εξόφλησης του χρέους και τις ληκτότητες για νέα έκδοση χρεωστικών τίτλων (Πίνακας ΜΠΣ 7δ) ([21]). Η εν λόγω πρόσθετη υποβολή στοιχείων είναι απαραίτητη για τη δυνατότητα αναπαραγωγής των προβλέψεων των κρατών μελών, η οποία παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να αξιολογήσει αν πληρούνται οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 15 και αν δικαιολογούνται οι διαφορές με τις πορείες αναφοράς ή οι αποκλίσεις από τις κοινές παραδοχές.

Πίνακας ΜΠΣ 7γ

Προβλέψεις για το χρέος και το ονομαστικό ισοζύγιο και υποκείμενες παραδοχές (*σύμφωνα με το βασικό σενάριο «χωρίς αλλαγή της δημοσιονομικής πολιτικής»*)

Μόνο για τα κράτη μέλη με πορεία των καθαρών δαπανών η οποία υπερβαίνει την πορεία αναφοράς ή τις τεχνικές πληροφορίες ή σε περιπτώσεις στις οποίες οι υποκείμενες παραδοχές είναι ευνοϊκότερες από τις κοινές παραδοχές.

			T-1	...	T+4	T+5	...	T+14/17
1	Ακαθάριστο χρέος	ΜΠΣ: Πίνακας 4, γραμμή 33 (% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης	ΜΠΣ: Πίνακας 4, γραμμή 31 (% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο	ΜΠΣ: Πίνακας 4, γραμμή 34 (% δυνητικού ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
4	Κυκλική συνιστώσα	(% δυνητικού ΑΕΠ)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Δαπάνες για τόκους	ΜΠΣ: Πίνακας 4, γραμμή 14 (% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
6	Μακροπρόθεσμο επιτόκιο	ΜΠΣ: Πίνακας 3, γραμμή 1 (%)	επαναλαμβάνεται	...	επαναλαμβάνεται	XX,X %	...	XX,X %
7	Βραχυπρόθεσμο επιτόκιο	ΜΠΣ: Πίνακας 3, γραμμή 2 (%)	επαναλαμβάνεται	...	επαναλαμβάνεται	XX,X %	...	XX,X %
8	Τεκμαρόμενο μέσο επιτόκιο	ΜΠΣ: Πίνακας 4, γραμμή 44 (%)	επαναλαμβάνεται	...	επαναλαμβάνεται	XX,X %	...	XX,X %
9	Δυνητικό ΑΕΠ	ΜΠΣ: Πίνακας 2, γραμμή 26 (μεταβολή σε όγκο)	επαναλαμβάνεται	...	επαναλαμβάνεται	XX,X %	...	XX,X %
10	Πραγματικό ΑΕΠ	ΜΠΣ: Πίνακας 2, γραμμή 1 (μεταβολή σε όγκο)	επαναλαμβάνεται	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
11	Αποπληθωριστής του ΑΕΠ	ΜΠΣ: Πίνακας 2, γραμμή 2 (μεταβολή σε όγκο)	επαναλαμβάνεται	...	επαναλαμβάνεται	XX,X %	...	XX,X %
12	Ονομαστικό ΑΕΠ	ΜΠΣ: Πίνακας 2, γραμμή 3 (μεταβολή σε όγκο)	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
13	Δημοσιονομικός πολλαπλασιαστής	(%)	XX,X% (*θα πρέπει να είναι σταθερό*)					

Σημείωση: εάν ένα σχέδιο υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση των απολογιστικών στοιχείων για το έτος T-1 από την Eurostat και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, το έτος βάσης θα πρέπει να είναι το T-2 (αντί του T-1).

Πίνακας ΜΠΣ 7δ

Προβλέψεις για το χρέος και πρόσθετες παραδοχές (*στο πλαίσιο της προβλεπόμενης δημοσιονομικής πορείας*)

Μόνο για τα κράτη μέλη με πορεία των καθαρών δαπανών η οποία υπερβαίνει την πορεία αναφοράς ή τις τεχνικές πληροφορίες ή σε περιπτώσεις στις οποίες οι υποκείμενες παραδοχές είναι ευνοϊκότερες από τις κοινές παραδοχές.

			T-1	...	T+4	T+5	...	T+14/17
1	Ακαθάριστο χρέος	ΜΠΣ: Πίνακας 4, γραμμή 33 (% ΑΕΠ)	επαναλαμβάνεται	...	επαναλαμβάνεται	XX,X %	...	XX,X %
2	Αναχρηματοδότηση μακροπρόθεσμου χρέους	(% ΑΕΠ)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Αναχρηματοδότηση βραχυπρόθεσμου χρέους	(% ΑΕΠ)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
4	Νέο μακροπρόθεσμο χρέος	(% ΑΕΠ)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Νέο βραχυπρόθεσμο χρέος	(% ΑΕΠ)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Σημείωση: εάν ένα σχέδιο υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση των απολογιστικών στοιχείων για το έτος T-1 από την Eurostat και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, το έτος βάσης θα πρέπει να είναι το T-2 (αντί του T-1).

([20]) Βλ. τη σύμβαση στην αρχή του τμήματος 2.

([21]) Οι εν λόγω προβλέψεις και παραδοχές περιλαμβάνονται στα λογιστικά φύλλα που παρέχει η Επιτροπή.

2.6. *Πληροφορίες σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις*

Για όλα τα κράτη μέλη, το σχέδιο θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με βασικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για τα επόμενα έτη (άρθρο 13). Το σχέδιο θα πρέπει να εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλίσει την υλοποίηση επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων οι οποίες ανταποκρίνονται στις σχετικές ([22]) ειδικές ανά χώρα συστάσεων που απευθύνονται στο οικείο κράτος μέλος (συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των συστάσεων που εκδίδονται στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών), επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων που λαμβάνουν υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης ([23]) και, κατά περίπτωση, προειδοποιήσεις της Επιτροπής ή συστάσεις του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ. Σε αυτές περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, μέτρα στους τομείς της κοινωνίας, της υγείας, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, των συντάξεων και της αγοράς εργασίας, μεταρρυθμίσεις στην αγορά προϊόντων, φορολογικές μεταρρυθμίσεις, έρευνα και ανάπτυξη, προώθηση πολιτικών ή σημαντικές επενδύσεις στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση ([24]), και ειδικότερα εκείνες που περιγράφουν τα κράτη μέλη στα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) και στους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία. Το σχέδιο θα πρέπει να αναλύει τους τρόπους με τους οποίους οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις ανταποκρίνονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις και λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές κοινές προτεραιότητες της Ένωσης. Για να συμπληρωθεί αυτό, το σχέδιο θα πρέπει να περιγράφει τις ανάγκες για δημόσιες επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης [άρθρο 13 στοιχείο ζ)]. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να αναλύουν τον αντίκτυπο των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στην οικονομική δραστηριότητα, στην ανθεκτικότητα και στη βιωσιμότητα σε συγκεκριμένο μέρος του σχεδίου ([25]).

Κατά περίπτωση, το σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει πρόσθετες λεπτομέρειες σχετικά με τις βασικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στις οποίες βασίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών διαρθρωτικών μέτρων (άρθρο 13) ([26]). Αυτές μπορεί να είναι συμπληρωματικές ή υποσύνολο των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που παρουσιάζονται σύμφωνα με το άρθρο 13. Θα πρέπει επίσης να πληρούν τα ειδικά πρόσθετα κριτήρια για παράταση, όπως καλύπτονται από το άρθρο 14. Για παράδειγμα, τα μέτρα για την υγεία, τις συντάξεις, την αγορά εργασίας και τις δεξιότητες, οι μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση του ανταγωνισμού, οι φορολογικές αλλαγές ή τα μέτρα για τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης, την έρευνα και ανάπτυξη, την προώθηση πολιτικών ή επενδύσεων στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση συγκαταλέγονται μεταξύ εκείνων που μπορούν να συμπεριληφθούν. Το κείμενο του σχεδίου θα πρέπει να καλύπτει τα ακόλουθα στοιχεία για την απόδειξη της συμμόρφωσης με το άρθρο 14:

i. αξιολόγηση του αντικτύπου του συνόλου των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στις οποίες στηρίζεται το αίτημα παράτασης α) στη βελτίωση της δυνητικής μεγέθυνσης και ανθεκτικότητας της οικονομίας του οικείου κράτους μέλους με βιώσιμο τρόπο, με βάση αξιόπιστες και συνετές παραδοχές· β) στήριξη της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών, με διαρθρωτική βελτίωση των δημόσιων οικονομικών σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, όπως μείωση του λόγου των δημόσιων δαπανών προς το ΑΕΠ ή αύξηση του λόγου των δημόσιων εσόδων προς το ΑΕΠ· και γ) διασφάλιση ότι το σχεδιαζόμενο συνολικό επίπεδο των εθνικά χρηματοδοτούμενων δημόσιων επενδύσεων κατά την περίοδο που καλύπτει το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δεν είναι χαμηλότερο από το μεσοπρόθεσμο επίπεδο πριν από την περίοδο του σχεδίου, λαμβανομένων υπόψη του εύρους και της κλίμακας των ειδικών προκλήσεων της χώρας, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων και προβλέψεων, κατά περίπτωση ([27]).

ii. επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο το σχεδιαζόμενο σύνολο των μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων θα συμβάλει στη συνεκτίμηση των κοινών προτεραιοτήτων της Ένωσης και των ειδικών ανά χώρα συστάσεων (συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των συστάσεων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών)·

iii. πληροφορίες σχετικά με τον κύριο στόχο κάθε μέτρου, τα βασικά βήματα που θα πρέπει να ληφθούν για την επίτευξη του στόχου, τα σχετικά χρονοδιαγράμματα και, κατά περίπτωση, δείκτες ή άλλα στοιχεία που μπορούν να στηρίξουν την αξιολόγηση της υλοποίησης·

([22]) Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις θα πρέπει να θεωρούνται συναφείς εφόσον το κράτος μέλος δεν έχει επιτύχει ακόμα «πλήρη» ή «ουσιαστική» πρόοδο στην υλοποίησή τους κατά την έννοια του κύκλου εποπτείας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

([23]) Σύμφωνα με το άρθρο 13 στοιχείο γ) του κανονισμού, το σχέδιο θα πρέπει να εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο θα λαμβάνει υπόψη τις ακόλουθες κοινές προτεραιότητες της Ένωσης: i) δίκαιη πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της συνέπειας με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα· ii) κοινωνική και οικονομική ανθεκτικότητα, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων· iii) ενεργειακή ασφάλεια· και iv) όπου είναι αναγκαίο, ανάπτυξη αμυντικών ικανοτήτων.

([24]) Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν για όλα αυτά τα μέτρα βοήθεια σχεδιασμού και υλοποίησης μέσω του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης.

([25]) Βλ. τμήματα 2.3 και 2.4 ανωτέρω και, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει ή δεν θα πρέπει να ενσωματωθεί στις προβλέψεις για το δυνητικό ΑΕΠ ο αντίκτυπος των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων.

([26]) Κάθε μεταρρυθμιστική και επενδυτική δέσμευση στην οποία στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής θα πρέπει να πληροί τα κριτήρια του άρθρου 14 παράγραφος 3, μεταξύ άλλων να περιγράφεται με επαρκή βαθμό λεπτομέρειας, να είναι εμπροσθοβαρής, χρονικά προσδιορισμένη και επαληθεύσιμη.

([27]) Η διάρκεια της περιόδου αναφοράς για το μεσοπρόθεσμο επίπεδο επενδύσεων θα πρέπει να είναι τα τελευταία 4 έτη πριν από την έναρξη του μεσοπρόθεσμου σχεδίου, εκτός εάν στο σχέδιο υποστηρίζεται ότι χρησιμοποιείται διαφορετικό χρονικό διάστημα βάσει τεκμηριωμένης αιτιολόγησης. Ως εκ τούτου, το κείμενο του σχεδίου θα πρέπει να αναφέρει τον αριθμό αυτό.

iv. επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο το σύνολο των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση συνάδει με τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται σε προγράμματα σύμφωνα με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης που έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου ([28]).

Οι σχετικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις θα πρέπει να αναφέρονται στον έναν από τους δύο πίνακες. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις στις οποίες στηρίζεται τυχόν παράταση της περιόδου προσαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 14 θα πρέπει να αναφέρονται στον Πίνακα ΜΠΣ 8. Τυχόν άλλες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις —που παρουσιάζονται σύμφωνα με το άρθρο 13 — θα πρέπει να αναφέρονται στον Πίνακα ΜΠΣ 9 ([29]). Ο Πίνακας ΜΠΣ 8 και ο Πίνακας ΜΠΣ 9 θα πρέπει να περιλαμβάνουν ειδική στήλη στην οποία θα αναφέρεται αν μια μεταρρύθμιση ή επένδυση υποστηρίζεται στο πλαίσιο των οικείων συμφώνων εταιρικής σχέσης.

Το σχέδιο θα πρέπει να περιγράφει τη δράση που λαμβάνει το κράτος μέλος για την υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών [άρθρο 13 στοιχείο δ)]. Κατά περίπτωση, το σχέδιο θα πρέπει να περιγράφει τη δράση που αναλαμβάνει ή σχεδιάζει να αναλάβει το κράτος μέλος για την αντιμετώπιση των οικείων ανισορροπιών ή των υπερβολικών ανισορροπιών με σαφή, ολοκληρωμένο και εύκολα αναγνωρίσιμο τρόπο.

Το σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη σύνδεση των σχεδιαζόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων με εκείνες που περιλαμβάνονται ήδη στα ΣΑΑ. Προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέπεια και η συμπληρωματικότητα με τα ΣΑΑ, το σχέδιο θα πρέπει να εξηγεί τη σύνδεση των σχεδιαζόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων με εκείνες που περιλαμβάνονται ήδη στα εθνικά ΣΑΑ.

Για τη διάρκεια ισχύος του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), οι δεσμεύσεις που περιέχονται στα ΣΑΑ λαμβάνονται υπόψη για την παράταση της περιόδου προσαρμογής, υπό ορισμένες προϋποθέσεις [άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο δ)]. Ειδικότερα, το σχέδιο θα πρέπει να εξηγεί επίσης τον τρόπο με τον οποίο το σύνολο των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση συνάδει με τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο ΣΑΑ (άρθρο 14 παράγραφος 4). Τα μεσοπρόθεσμα σχέδια μπορούν επίσης να αποτελέσουν ευκαιρία για την περαιτέρω ενίσχυση των μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων στο ΣΑΑ. Για τη διάρκεια ισχύος του ΜΑΑ, ο Πίνακας ΜΠΣ 8 και ο Πίνακας ΜΠΣ 9 θα πρέπει να αναφέρουν επιπλέον αν μια μεταρρύθμιση ή επένδυση περιλαμβάνεται στο ΣΑΑ (ως μέρος της ειδικής στήλης για τα σύμφωνα εταιρικής σχέσης).

Πίνακας ΜΠΣ 8

Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στις οποίες στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής

		ΜΑΑ / ΣΕΕ	Βασικά στάδια	ΣΑΧ	Κοινές προτεραιότητες	Κύριος στόχος	Ημερομηνία υλοποίησης	Δείκτης/-ες στόχου
1	Επένδυση/μεταρρύθμιση Α	«ΝΑΙ»	Στάδιο 1 ... Στάδιο Ζ	ΣΑΧΧΧ, σύσταση διαδικασία	«ΝΑΙ»	«ΝΑΙ»	Χ τρίμηνο 20ΧΧ ... Χ τρίμηνο 20ΧΧ	«ΝΑΙ» ... «ΝΑΙ»
...	...	...	...	...	...	...	...	...
Χ	Επένδυση/μεταρρύθμιση Χ	«ΝΑΙ»	Στάδιο 1 ... Στάδιο Ζ	ΣΑΧΧΧ	«ΝΑΙ»	«ΝΑΙ»	Χ τρίμηνο 20ΧΧ ... Χ τρίμηνο 20ΧΧ	«ΝΑΙ» ... «ΝΑΙ»

Σημείωση: στη στήλη «ΜΑΑ/ΣΕΕ» θα πρέπει να αναφέρεται «ΜΑΑ» αν η μεταρρύθμιση/επένδυση αποτελεί επίσης μέρος του ΣΑΑ του κράτους μέλους, «ΣΕΕ» αν η μεταρρύθμιση/επένδυση υποστηρίζεται στο πλαίσιο του συμφώνου εταιρικής σχέσης του κράτους μέλους, και σε διαφορετική περίπτωση να παραμένει κενή e. Για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που απορρέουν από τον ΜΑΑ, η στήλη «ΜΑΑ/ΣΕΕ» θα πρέπει να περιλαμβάνει επιπλέον αναφορά στα μέτρα που περιλαμβάνονται στην αντίστοιχη εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

([28]) Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης, η αναφορά σε σύμφωνα εταιρικής σχέσης περιλαμβάνει τα *προγράμματα* στο πλαίσιο των συμφώνων εταιρικής σχέσης, δεδομένου ότι αυτά παρέχουν λεπτομερέστερη και επικαιροποιημένη επισκόπηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων.

([29]) Προκειμένου να αποφεύγεται η διπλή αναφορά στοιχείων, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που καλύπτονται στον MTP Table 8 δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον MTP Table 9.

Πίνακας ΜΠΣ 9

Άλλες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις

		ΜΑΑ / ΣΕΕ	ΣΑΧ	Κοινές προτεραιότητες
1	Επένδυση/μεταρρύθμιση Α	«ΧΧ»	ΣΑΧ Χ.Χ, σύσταση διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών Χ	«ΧΧ»
...		...	...	...
Χ	Επένδυση/μεταρρύθμιση Χ	«ΧΧ»	ΣΑΧ Χ.Χ	«ΧΧ»

Σημείωση: στη στήλη «ΜΑΑ/ΣΕΕ» θα πρέπει να αναφέρεται «ΜΑΑ» αν η μεταρρύθμιση/επένδυση αποτελεί επίσης μέρος του ΣΑΑ του κράτους μέλους, «ΣΕΕ» αν η μεταρρύθμιση/επένδυση υποστηρίζεται στο πλαίσιο του συμφώνου εταιρικής σχέσης του κράτους μέλους, και σε διαφορετική περίπτωση να παραμένει κενή e. Για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που απορρέουν από τον ΜΑΑ, η στήλη «ΜΑΑ/ΣΕΕ» θα πρέπει να περιλαμβάνει επιπλέον αναφορά στα μέτρα που περιλαμβάνονται στην αντίστοιχη εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Επιπλέον, το μεσοπρόθεσμο σχέδιο θα πρέπει να περιέχει σε πίνακα πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες για επενδύσεις που σχετίζονται με τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης [άρθρο 13 στοιχείο ζ) σημείο v)] (Πίνακας ΜΠΣ 10). Η μεθοδολογία για τον εντοπισμό και τον ποσοτικό προσδιορισμό των αναγκών για επενδύσεις στο πλαίσιο κάθε κοινής προτεραιότητας απαιτεί περαιτέρω επεξεργασία σε εύθετο χρόνο.

Πίνακας ΜΠΣ 10

Ανάγκες για επενδύσεις

	Κοινές προτεραιότητες	Περιγραφή επενδυτικών αναγκών
1	Δίκαιη πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της συνέπειας με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα	«ΧΧ»
2	Κοινωνική και οικονομική ανθεκτικότητα, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων	«ΧΧ»
3	Ενεργειακή ασφάλεια	«ΧΧ»
4	Όπου είναι αναγκαίο, ανάπτυξη αμυντικών ικανοτήτων	«ΧΧ»

2.7. *Πληροφορίες σχετικά με τις έμμεσες και ενδεχόμενες υποχρεώσεις*

Το σχέδιο θα πρέπει να περιέχει πληροφορίες σχετικά με τις έμμεσες και ενδεχόμενες υποχρεώσεις με δυνητικά μεγάλο αντίκτυπο στους κρατικούς προϋπολογισμούς [άρθρο 13 στοιχείο ζ)]. Αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν, ειδικότερα, κρατικές εγγυήσεις, μη εξυπηρετούμενα δάνεια και υποχρεώσεις που απορρέουν από τη λειτουργία δημόσιων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της έκτασής τους, και, στο μέτρο του δυνατού, πληροφορίες σχετικά με τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που σχετίζονται με καταστροφές, το κλίμα ή τη φύση. Δεδομένης της ανομοιογένειας των καταστάσεων, το παρόν έγγραφο καθοδήγησης δεν προτείνει τυποποιημένο πίνακα για τον σκοπό αυτό.

2.8. *Υποβολή στοιχείων σε περίπτωση διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών*

Το κράτος μέλος για το οποίο έχει κινηθεί διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 υποβάλλει αναθεωρημένο σχέδιο, το οποίο θα λειτουργεί επίσης ως το σχέδιο διορθωτικών ενεργειών (άρθρο 31) ([30]). Στη συνέχεια, στο σχέδιο θα πρέπει να ορίζονται οι συγκεκριμένες ενέργειες πολιτικής που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των υπερβολικών ανισορροπιών —βάσει σύστασης του Συμβουλίου, η οποία θα περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα για τις ενέργειες αυτές. Στην περίπτωση αυτή, το σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει πρόσθετο πίνακα (Πίνακας ΜΠΣ 11), στον οποίο περιγράφονται οι συγκεκριμένες ενέργειες πολιτικής για την αντιμετώπιση των υπερβολικών ανισορροπιών και το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των εν λόγω ενεργειών, όπως απαιτείται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Όταν το μεσοπρόθεσμο σχέδιο λειτουργεί επίσης ως το σχέδιο διορθωτικών ενεργειών, είναι σημαντικό να προσδιορίζει σαφώς ποια μέτρα του σχεδίου αντιμετωπίζουν τις υπερβολικές ανισορροπίες και πώς ανταποκρίνεται —κατά την άποψη του κράτους μέλους— στη σύσταση του Συμβουλίου στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών [άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011].

([30]) Ενδέχεται να χρειαστεί περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τις απαιτήσεις των εν λόγω σχεδίων διορθωτικών ενεργειών σε μεταγενέστερο στάδιο.

Πίνακας ΜΠΣ11:

Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την αντιμετώπιση των υπερβολικών ανισορροπιών (σχέδιο διορθωτικών ενεργειών)

		Χρονοδιάγραμμα ενεργειών πολιτικής
1	Επένδυση/μεταρρύθμιση Α	«ΧΧ»
...	...	...
X	Επένδυση/μεταρρύθμιση Χ	«ΧΧ»

2.9. *Παραρτήματα που πρέπει να περιλαμβάνονται στα μεσοπρόθεσμα σχέδια*

Κατά περίπτωση, το σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει —σε παράρτημα— την πορεία αναφοράς ή τις τεχνικές πληροφορίες που διαβιβάζονται από την Επιτροπή [άρθρο 13 στοιχείο β)]. Όπως αναλύθηκε ανωτέρω, όταν το σχέδιο περιέχει πορεία των καθαρών δαπανών η οποία υπερβαίνει την πορεία αναφοράς που εξέδωσε η Επιτροπή, το κράτος μέλος θα πρέπει να παρέχει στο σχέδιό του τεκμηριωμένα και βασιζόμενα σε δεδομένα οικονομικά επιχειρήματα που εξηγούν τη διαφορά.

Εφόσον διατίθεται, το σχέδιο θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει παράρτημα με τη γνώμη των εθνικών ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων σχετικά με τις μακροοικονομικές προβλέψεις και παραδοχές στις οποίες στηρίζεται η πορεία των καθαρών δαπανών (άρθρο 11 παράγραφος 2). Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από το αρμόδιο ανεξάρτητο δημοσιονομικό όργανο να εκδώσει τη γνώμη αυτή, παρέχοντας επαρκή χρόνο στο ανεξάρτητο δημοσιονομικό όργανο για να το πράξει. Από την 1η Μαΐου 2032, το αρμόδιο ανεξάρτητο δημοσιονομικό όργανο θα πρέπει να εκδώσει τη γνώμη αυτή, εφόσον έχει αναπτύξει επαρκείς ικανότητες.

ΜΕΡΟΣ Β

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

3. **Εισαγωγή**

Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου αποτελούν καθοριστικά έγγραφα για την παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων του Συμβουλίου με τις οποίες εγκρίνονται τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια. Θα πρέπει να παρουσιάζουν απολογιστικά στοιχεία και να περιγράφουν τα μέτρα υλοποίησης που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν. Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου θα πρέπει να αναφέρουν τις καθαρές δαπάνες και το αν τηρήθηκε η πορεία των καθαρών δαπανών που καθορίζει το Συμβούλιο στη σύστασή του, την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που αναφέρονται από το Συμβούλιο ως αυτές στις οποίες στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής, καθώς και την υλοποίηση ευρύτερων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων και πρωτοβουλιών πολιτικής από τα κράτη μέλη ([31]). Παρέχουν επίσης επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχουν συμπεριληφθεί στους ετήσιους προϋπολογισμούς, όπως λεπτομέρειες σχετικά με τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και τον εκτιμώμενο δημοσιονομικό τους αντίκτυπο. Επιπλέον, οι ετήσιες εκθέσεις προόδου επικαιροποιούν ορισμένες μακροοικονομικές προβλέψεις. Οι πίνακες των ετήσιων εκθέσεων προόδου ευθυγραμμίζονται στον μέγιστο δυνατό βαθμό με τους πίνακες των μεσοπρόθεσμων σχεδίων.

Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου δεν επανεξετάζουν τις κεντρικές δεσμεύσεις πολιτικής στα μεσοπρόθεσμα σχέδια. Οι κεντρικές δεσμεύσεις πολιτικής εγκρίνονται από το Συμβούλιο και αναφέρονται ρητά στη σύσταση του Συμβουλίου. Παρότι οι ετήσιες εκθέσεις προόδου αποτελούν ουσιαστικά αναδρομικά *διοικητικά* και *τεκμηριωμένα* έγγραφα, τα κράτη μέλη μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν επίσης για να εξαγγείλουν νέες σχετικές πρωτοβουλίες πολιτικής, ειδικότερα στον τομέα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων.

Η ετήσια έκθεση προόδου αποτελεί ουσιαστική εισροή πληροφοριών για τις διάφορες διαδικασίες στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής. Συνεχίζοντας την πρακτική των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, οι ετήσιες εκθέσεις προόδου θα πρέπει να αναφέρουν την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων και την αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών, την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (συμπεριλαμβανομένων των εθνικών στόχων του 2030 για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας), τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και την πρόοδο όσον αφορά την ανταπόκριση στις άλλες κοινές προτεραιότητες της ΕΕ ([32]). Για τη διάρκεια ισχύος του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, οι ετήσιες εκθέσεις προόδου θα πρέπει να περιλαμβάνουν επίσης στοιχεία για την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση οποιασδήποτε από τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις του ΣΑΑ που περιλαμβάνονται στα μεσοπρόθεσμα σχέδια (βλ. τμήμα 4.6).

([31]) Όσον αφορά τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, οι γνώμες της Επιτροπής σχετικά με τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων [άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 473/2013] θα συμβάλουν επίσης στην παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων του Συμβουλίου που εγκρίνουν τα μεσοπρόθεσμα σχέδια.

([32]) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να αναφέρουν την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή «πράσινων» δημοσιονομικών πρακτικών.

Στο πνεύμα της ανάληψης ιδίας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, το παρόν έγγραφο καθοδήγησης δεν προτείνει αυστηρή πρότυπη δομή για τις ετήσιες εκθέσεις προόδου. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν ελεύθερα την ακριβή περιγραφή και τον βαθμό λεπτομέρειας των οικείων ετήσιων εκθέσεων προόδου (τα κράτη μέλη ενδέχεται να έχουν διαφορετικές ανάγκες για τους εθνικούς τους σκοπούς), υπό την προϋπόθεση ότι οι ετήσιες εκθέσεις προόδου περιέχουν τις πληροφορίες που απαιτούνται από τον κανονισμό. Προκειμένου να βοηθηθούν τα κράτη μέλη κατά την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων προόδου, το παρόν έγγραφο καθοδήγησης παρέχει επισκόπηση των στοιχείων που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και είναι απαραίτητα προκειμένου η Επιτροπή να αξιολογήσει σωστά τη συμμόρφωση με τον κανονισμό, καθώς και υποδείγματα για τους πίνακες που αναφέρουν τις απαιτούμενες πληροφορίες.

4. **Πληροφορίες που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις προόδου**

Η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να παρουσιάζει απολογιστικά στοιχεία και να περιγράφει τα μέτρα υλοποίησης που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν. Καταρχήν, η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να εστιάζει στο προηγούμενο έτος, καλύπτοντας το χρονικό διάστημα από την προηγούμενη ετήσια έκθεση προόδου ή από την υποβολή του μεσοπρόθεσμου σχεδίου ([33]). Ταυτόχρονα, δεδομένης της δυνατότητας αναθεώρησης των στοιχείων και άλλων πληροφοριών, οι πίνακες στην ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να καλύπτουν ολόκληρη την περίοδο από την υποβολή του μεσοπρόθεσμου σχεδίου. Ως εκ τούτου, στο παρόν μέρος του εγγράφου καθοδήγησης, η σύμβαση στους πίνακες είναι ότι το έτος Τ είναι το έτος υποβολής της ετήσιας έκθεσης προόδου (*έτος ετήσιας έκθεσης προόδου*). Ο αριθμός των ετών εφαρμογής για τα οποία αναφέρονται στοιχεία στην ετήσια έκθεση προόδου καταγράφεται στους πίνακες με Τ-Χ, όπου το «Τ-Χ» αντιπροσωπεύει *το έτος βάσης που χρησιμοποιείται στη σύσταση του Συμβουλίου* ([34]). Για παράδειγμα, εάν το μεσοπρόθεσμο σχέδιο υποβληθεί το φθινόπωρο του 2024, τότε οι ετήσιες εκθέσεις προόδου των επόμενων ετών θα αναφέρουν πάντα στοιχεία από το 2023.

Η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης της πορείας των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο στη σύστασή του (τμήμα 4.2). Θα πρέπει επίσης να αναφέρει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τις μακροοικονομικές και εξωτερικές εξελίξεις (τμήμα4.3), καθώς και σχετικά με τις δημοσιονομικές εξελίξεις (τμήμα 4.4).

Επιπλέον, η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να αναφέρει στοιχεία σχετικά με την υλοποίηση των ενεργειών πολιτικής για την υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων, των κοινών προτεραιοτήτων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Ειδικότερα, θα πρέπει να αναφέρει στοιχεία σχετικά με την υλοποίηση των μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων στις οποίες βασίζεται τυχόν παράταση της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής, κατά περίπτωση, και σχετικά με την υλοποίηση τυχόν άλλων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο μεσοπρόθεσμο σχέδιο για την υλοποίηση των κοινών προτεραιοτήτων της Ένωσης και των ειδικών ανά χώρα συστάσεων (τμήμα 4.6). Τα ολοκληρωμένα παραρτήματα θα πρέπει να παρέχουν περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την υλοποίηση των ενεργειών πολιτικής για την εφαρμογή των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και των κοινών προτεραιοτήτων της Ένωσης, καθώς και σχετικά με τις ενέργειες πολιτικής για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (τμήμα 4.8).

Κατά περίπτωση, η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει επίσης να αναφέρει τον τρόπο με τον οποίο το κράτος μέλος ανταποκρίθηκε σε συστάσεις και αποφάσεις στο πλαίσιο άλλων διαδικασιών —σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις. Στην πράξη, αυτό σημαίνει την ενσωμάτωση διαφόρων ροών αναφοράς σε ένα ενιαίο έγγραφο —την ετήσια έκθεση προόδου— κάθε φορά που το χρονοδιάγραμμα ευθυγραμμίζεται σε ικανοποιητικό βαθμό. Η εν λόγω υποβολή στοιχείων μπορεί να αφορά, μεταξύ άλλων, τον τρόπο με τον οποίο το κράτος μέλος ανταποκρίνεται σε συστάσεις ή αποφάσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) ([35]), σε συστάσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών ή σε προειδοποιήσεις της Επιτροπής ή συστάσεις του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ. Σε περίπτωση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο οι δημοσιονομικές εξελίξεις που αναφέρονται στους τυποποιημένους πίνακες σχετίζονται με την πορεία προσαρμογής στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Σε περίπτωση διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών, η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να περιλαμβάνει πρόσθετο πίνακα που θα αποτελεί την έκθεση προόδου του σχεδίου διορθωτικών ενεργειών (βλ. τμήμα 4.7).

4.1. *Διαδικασία διαβούλευσης*

Κατά περίπτωση, η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις συζητήσεις για την έκθεση προόδου που έχουν διεξαχθεί με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη (άρθρο 21 παράγραφος 5). Η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σε περίπτωση που το κράτος μέλος ζητά από το ανεξάρτητο δημοσιονομικό όργανο να παρέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης των δημοσιονομικών απολογιστικών στοιχείων που περιέχονται στην ετήσια έκθεση προόδου με την πορεία των καθαρών δαπανών (άρθρο 23). Η ετήσια έκθεση προόδου προόδου θα πρέπει επίσης, κατά περίπτωση, να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συμμετοχή των βασικών θεσμικών φορέων και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών (εθνικό κοινοβούλιο, περιφερειακές/τοπικές αρχές, κοινωνικοί εταίροι και ενδιαφερόμενα μέρη της κοινωνίας των πολιτών) στην κατάρτιση και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων.

([33]) Για το πρώτο έτος κατάρτισης των ετήσιων εκθέσεων προόδου, οι οποίες πρέπει να υποβληθούν έως τις 30 Απριλίου 2025, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να αναφέρουν την υλοποίηση της πολιτικής που έχει πραγματοποιηθεί μετά το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2023, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2024.

([34]) Το έτος βάσης στη σύσταση του Συμβουλίου είναι το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα απολογιστικά στοιχεία κατά τον χρόνο έκδοσης της σύστασης.

([35]) Για παράδειγμα, εάν το επιτρέπει το χρονοδιάγραμμα, η ετήσια έκθεση προόδου θα μπορεί να ενσωματώνει εύλογα την έκθεση σχετικά με τις αποτελεσματικές ενέργειες στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.

4.2. *Πληροφορίες σχετικά με την τήρηση της πορείας των καθαρών δαπανών*

Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου θα πρέπει να αναφέρουν στοιχεία σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης της πορείας των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο στη σύστασή του. Ο Πίνακας ΕΕΠ 1α υπενθυμίζει την εν λόγω σύσταση, καθώς και τα απολογιστικά στοιχεία για το τελευταίο έτος ή έτη και τις προβλέψεις για το τρέχον και το επόμενο έτος. Ο Πίνακας ΕΕΠ 1α περιέχει τις βασικές πληροφορίες για την αξιολόγηση της τήρησης της πορείας των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο στη σύστασή του. Η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να προσδιορίζει ποσοτικά και να εξηγεί τυχόν ανοδικές αποκλίσεις (πραγματικές ή στις προβλέψεις) ([36]) από την πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο στη σύστασή του. Τα στοιχεία για τις καθαρές δαπάνες στον Πίνακα ΕΕΠ 1α συμπληρώνονται από συνοπτικό πίνακα στον οποίο συνοψίζονται τα απολογιστικά στοιχεία και οι προβλέψεις για τις κύριες δημοσιονομικές μεταβλητές (Πίνακας ΕΕΠ 1β). Ειδικότερα, ο πίνακας συγκεντρώνει τις κύριες μεταβλητές που αναφέρονται στον Πίνακα ΕΕΠ 4. Τα στοιχεία που αναφέρονται στην ετήσια έκθεση προόδου, και ειδικότερα στον Πίνακα ΕΕΠ 1α, αποτελούν στοιχεία για τον λογαριασμό ελέγχου που έχει δημιουργήσει και διαχειρίζεται η Επιτροπή για την παρακολούθηση των σωρευτικών καθοδικών αποκλίσεων των παρατηρούμενων καθαρών δαπανών από την πορεία των καθαρών δαπανών όπως καθορίζεται από το Συμβούλιο (άρθρο 22 παράγραφος 2). Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τακτικά (τουλάχιστον ετησίως) τον λογαριασμό ελέγχου για κάθε κράτος μέλος.

Πίνακας ΕΕΠ 1α

Ενιαίο λειτουργικό σημείο αναφοράς για τη δημοσιονομική εποπτεία

			Σύσταση του Συμβουλίου			Απολογιστικά στοιχεία / Προβλέψεις		
			T-X	...	T	T-X	...	T
			ρυθμός αύξησης		ρυθμός αύξησης	ρυθμός αύξησης		ρυθμός αύξησης
1	Εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες	(ετήσιες)	XX,X %	...	XX,X %	Υπολογίζεται	...	Υπολογίζεται
2		(σωρευτικά)	XX,X %	...	XX,X %	Υπολογίζεται	...	Υπολογίζεται

Πίνακας ΕΕΠ 1β

Κύριες μεταβλητές

			Απολογιστικά στοιχεία / Προβλέψεις		
			T-X	...	T
			% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
1	Καθαρός δανεισμός	Πίνακας ΕΕΠ 4, γραμμή 31	XX,X %	...	XX,X %
2	Διαρθρωτικό ισοζύγιο	Πίνακας ΕΕΠ 4, γραμμή 33	XX,X %	...	XX,X %
3	Διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο	Πίνακας ΕΕΠ 4, γραμμή 34	XX,X %	...	XX,X %
4	Ακαθάριστο χρέος	Πίνακας ΕΕΠ 4, γραμμή 35	XX,X %	...	XX,X %
5	Μεταβολή του ακαθάριστου χρέους	Πίνακας ΕΕΠ 4, γραμμή 36	XX,X %	...	XX,X %

Σημείωση: Οι κύριες μεταβλητές που παρουσιάζονται στον Πίνακα ΕΕΠ 1β δεν αποτελούν το κεντρικό στοιχείο του μεσοπρόθεσμου προγράμματος. Το ενιαίο λειτουργικό σημείο αναφοράς για τη δημοσιονομική εποπτεία εκφράζεται ως ρυθμός αύξησης των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών (βλ. Πίνακα ΕΕΠ 1α).

4.3. *Μακροοικονομικές εξελίξεις*

Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου θα πρέπει να αναφέρουν πληροφορίες σχετικά με τις μακροοικονομικές και εξωτερικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του σχεδίου. Οι πίνακες θα πρέπει να περιλαμβάνουν δεδομένα έως το έτος Τ, ενώ οι προβλέψεις για το έτος Τ+1 είναι προαιρετικές. Οι πίνακες σχετικά με τις μακροοικονομικές εξελίξεις και τις εξωτερικές εξελίξεις θα πρέπει να περιέχουν τις τελευταίες διαθέσιμες προβλέψεις ([37]).

([36]) Τα αριθμητικά στοιχεία των προβλέψεων για τα έτη Τ και Τ+1 στον Πίνακα ΕΕΠ 1δεν είναι κανονιστικά. Θα πρέπει να αποτελούν προβλέψεις που λαμβάνουν υπόψη τις πολιτικές που εξαγγέλθηκαν με αξιόπιστο τρόπο και επαρκή βαθμό λεπτομέρειας κατά τον χρόνο υποβολής της ετήσιας έκθεση προόδου, και όχι στόχους πολιτικής.

([37]) Θα πρέπει να αναφέρεται η καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων.

Πίνακας ΕΕΠ 2

Μακροοικονομικές εξελίξεις

	ΑΕΠ	Κωδικός ESA	Δυσ. σε εθνικό νόμισμα	T-X ρυθμός αύξησης	...	T ρυθμός αύξησης	T+1 ρυθμός αύξησης
1	Πραγματικό ΑΕΠ	B.1*g		XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
2	Απόλυτη διαφορά του ΑΕΠ			XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
3	Ονομαστικό ΑΕΠ	B.1*g	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
	Συνιστώσες πραγματικού ΑΕΠ		Δυσ. σε εθνικό νόμισμα	ρυθμός αύξησης		ρυθμός αύξησης	ρυθμός αύξησης
4	Δαπάνες ιδιωτικής κατανάλωσης	P.3		XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
5	Κρατικές καταναλωτικές δαπάνες	P.3		XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
6	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	P.51		XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
7	Μεταβολές αποθεμάτων και καθαρή απόκτηση τιμαλφών (% του ΑΕΠ)	P.52 + P.53		προαιρετικό	...	προαιρετικό	προαιρετικό
8	Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	P.6		XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
9	Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	P.7		XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
	Συμβολή στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ						
10	Τελική ιδιωτική δήτηση			XX,X	...	XX,X	προαιρετικό
11	Μεταβολές αποθεμάτων και καθαρή απόκτηση τιμαλφών	P.52 + P.53		XX,X	...	XX,X	προαιρετικό
12	Εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών	B.11		XX,X	...	XX,X	προαιρετικό
	Αποπληθωριστές και ΕνΔΤΚ			ρυθμός αύξησης		ρυθμός αύξησης	ρυθμός αύξησης
13	Απόλυτη διαφορά ιδιωτικής κατανάλωσης			XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
14	ΕνΔΤΚ προς υπόμνηση			XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
15	Απόλυτη διαφορά κρατικής κατανάλωσης			XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
16	Απόλυτη διαφορά επενδύσεων			XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
17	Απόλυτη διαφορά τιμών εξαγωγής (αγαθών και υπηρεσιών)			XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
18	Απόλυτη διαφορά τιμών εισαγωγής (αγαθών και υπηρεσιών)			XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
	Αγορά εργασίας		απόλυτο	ρυθμός αύξησης	ρυθμός αύξησης	ρυθμός αύξησης	ρυθμός αύξησης
19	Εγγραφοί απασχόληση (1 000 άτομα, εθνικοί λογαριασμοί)		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
20	Μέσος ετήσιος τόμος εργασίας ανά εργαζόμενο		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
21	Πραγματικό ΑΕΠ ανά εργαζόμενο			υπολογίζεται	...	υπολογίζεται	προαιρετικό
22	Πραγματικό ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας			υπολογίζεται	...	υπολογίζεται	προαιρετικό
23	Αμοιβή εργαζομένων (δυσ. σε εθνικό νόμισμα)		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
24	Αμοιβή ανά εργαζόμενο (= 23 / 19)		υπολογίζεται	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται	προαιρετικό
				%		%	%
25	Ποσοστό ανεργίας (%)			XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
	Δυνητικό ΑΕΠ και συνιστώσες			ρυθμός αύξησης		ρυθμός αύξησης	ρυθμός αύξησης
26	Δυνητικό ΑΕΠ			XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
	Συμβολή στη δυνητική μεγέθυνση						
27	Εργασία			XX,X	...	XX,X	προαιρετικό
28	Κεφάλαιο			XX,X	...	XX,X	προαιρετικό
29	Συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής			XX,X	...	XX,X	προαιρετικό
				% δυνητικού ΑΕΠ		% δυνητικού ΑΕΠ	% δυνητικού ΑΕΠ
30	Κενό παραγωγής (% δυνητικού ΑΕΠ)			XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό

Πίνακας ΕΕΠ 3

Εξωτερικές εξελίξεις

			T-X	...	T	T+1
1	Πραγματοποιηθέν ισοζύγιο	(% μέσο ετήσιο)	XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
2	Μέσο προβλεπόμενο ισοζύγιο	(% μέσο ετήσιο)	XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
3	Συναλλαγματική ισοτιμία USD/EUR	(μέση τιμή)	XX,X	...	XX,X	προαιρετικό
4	Συναλλαγματική ισοτιμία εθνικού νομίσματος/EUR (μόνο για κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ)	(μέση τιμή)	XX,X	...	XX,X	προαιρετικό
5	Παγκόσμιο πραγματικό ΑΕΠ (πλην της ΕΕ)	(ρυθμός αύξησης)	XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
6	Πραγματικό ΑΕΠ της ΕΕ	(ρυθμός αύξησης)	XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
7	Παγκόσμιος όγκος εισαγωγών, πλην της ΕΕ	(ρυθμός αύξησης)	XX,X %	...	XX,X %	προαιρετικό
8	Τιμές πετρελαίου	(ένα/USD βαρέλι)	XX,X	...	XX,X	προαιρετικό

4.4. *Δημοσιονομικές εξελίξεις*

Η πορεία των καθαρών δαπανών που καθορίζει το Συμβούλιο στη σύστασή του αποτελεί το ενιαίο λειτουργικό σημείο αναφοράς για τη δημοσιονομική εποπτεία κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης. Τα προτεινόμενα ετήσια (και, κατά συνέπεια, σωρευτικά) ποσοστά αποτελούν τον δημοσιονομικό περιορισμό που πλαισιώνει την εθνική δημοσιονομική πολιτική κατά τον χρονικό ορίζοντα του σχεδίου. Ως εκ τούτου, η αύξηση των καθαρών δαπανών αποτελεί το ενιαίο λειτουργικό σημείο αναφοράς για την αξιολόγηση της ύπαρξης απόκλισης και την ενεργοποίηση μέτρων επιβολής. Η ετήσια έκθεση προόδου μπορεί να αναφέρει τυχόν ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχουν υλοποιηθεί, καθώς και τυχόν νέες ενδεχόμενες υποχρεώσεις που θεωρούνται συναφείς, μεταξύ άλλων όσον αφορά το κλίμα και τη φύση.

Η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να περιλαμβάνει δημοσιονομικές προβλέψεις για το έτος Τ και, προαιρετικά, για το έτος Τ+1. Τα αριθμητικά στοιχεία για τα έτη Τ και Τ+1 δεν είναι κανονιστικά —αποτελούν προβλέψεις που λαμβάνουν υπόψη τις πολιτικές που εξαγγέλθηκαν με αξιόπιστο τρόπο και επαρκή βαθμό λεπτομέρειας κατά τον χρόνο υποβολής της ετήσιας έκθεση προόδου, και όχι στόχους πολιτικής. Τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία για τα έτη Τ και Τ+1 μπορούν να συμβάλουν στον έγκαιρο εντοπισμό αποκλίσεων από την πορεία των καθαρών δαπανών που καθορίζει το Συμβούλιο.

Η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να αναφέρει τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και τα έκτακτα μέτρα που έχουν συμβάλει στα δημοσιονομικά αποτελέσματα και τις προβλέψεις. Η αναφορά των μέτρων στο σκέλος των δαπανών είναι προαιρετική. Σε αντίθεση με τα μεσοπρόθεσμα σχέδια, η αναφορά των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και των έκτακτων μέτρων θα πρέπει να είναι εξαντλητική για τον χρονικό ορίζοντα έως το έτος Τ (Πίνακας ΕΕΠ 5), καθώς οι

πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για τον υπολογισμό των καθαρών δαπανών και των αντίστοιχων ρυθμών αύξησης. Επιπλέον, για τον ακριβή υπολογισμό των σωρευτικών αποκλίσεων στον λογαριασμό ελέγχου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν πλήρη και επικαιροποιημένη εικόνα στις διαδοχικές εκδόσεις της ετήσιας έκθεσης προόδου. Ειδικότερα, αυτό σημαίνει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να παρέχουν αναθεωρημένες εκτιμήσεις για τον αντίκτυπο των μέτρων πολιτικής που αναφέρονταν προηγουμένως στα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων τους (όσον αφορά τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ) ή σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις προόδου. Η αναφορά των μέτρων στο σκέλος των δαπανών (εκτός των έκτακτων μέτρων) μπορεί επίσης να συμπεριλαμβάνεται, αλλά είναι προαιρετική, καθώς οι πληροφορίες αυτές δεν είναι απαραίτητες για τον υπολογισμό των καθαρών δαπανών. Τα μέτρα με εκτιμώμενο δημοσιονομικό αντίκτυπο άνω του 0,1 % του ΑΕΠ πρέπει να περιγράφονται λεπτομερώς, ενώ εκείνα που έχουν δημοσιονομικό αντίκτυπο κάτω από αυτό το όριο πρέπει να προσδιορίζονται και να αναφέρεται ο δημοσιονομικός αντίκτυπός τους αθροιστικά. Επιπλέον, τυχόν έκτακτα μέτρα (τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών) που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να προσδιορίζονται και να επεξηγούνται. Οι υποκείμενες παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση του δημοσιονομικού αντικτύπου κάθε μέτρου (π.χ. ελαστικότητα ή εξέλιξη της φορολογητέας βάσης) θα πρέπει επίσης να περιγράφονται με κατάλληλο τρόπο. Κάθε μέτρο με προσθετικό αντίκτυπο στους λογαριασμούς του έτους Τ θα πρέπει να αναφέρεται το φθινόπωρο του έτους Τ-1 κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού και να αναθεωρείται, ανάλογα με τις ανάγκες, την άνοιξη και το φθινόπωρο του έτους Τ κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την άνοιξη του έτους Τ+1. Μετά την υποβολή στοιχείων την άνοιξη του έτους Τ+1, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα θεωρούν σταθερή την αξιολόγηση των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (και των έκτακτων μέτρων) που επηρεάζουν το έτος Τ, εκτός εάν υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι για περαιτέρω αναθεώρηση (αυτό μπορεί να συμβεί π.χ. σε περίπτωση σημαντικών αναθεωρήσεων των στοιχείων των εθνικών λογαριασμών που επηρεάζουν πολλά έτη).

Επισημαίνεται ότι τα μέτρα στο σκέλος των δαπανών και στο σκέλος των εσόδων αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο. Όπως προαναφέρθηκε, το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης δεν ευνοεί τα μέτρα στο σκέλος των εσόδων έναντι των μέτρων στο σκέλος των δαπανών, ή αντιστρόφως. Ωστόσο, παρότι το αποτέλεσμα των ενεργειών πολιτικής που σχετίζονται με τις δαπάνες (αύξηση ή μείωση των δαπανών ή μεταφορά πιστώσεων του προϋπολογισμού από ορισμένες κατηγορίες δαπανών σε άλλες) αντικατοπτρίζεται τελικά στις διάφορες μεταβλητές των δαπανών που καταρτίζουν οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και η Eurostat, τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων πρέπει να εκτιμώνται εκ των προτέρων κατά την κατάρτιση των εθνικών προϋπολογισμών (και στα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ), κατά την εκτέλεση και εκ των υστέρων. Η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει επίσης να αναφέρει τις εθνικές δαπάνες για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση και τα κυκλικά στοιχεία του επιδόματος ανεργίας (στον Πίνακα ΕΕΠ 4) ([38]).

([38]) Για τον ορισμό της εθνικής συγχρηματοδότησης προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, βλ. τμήμα 2.4.

Πίνακας ΕΕΠ 4

Δημοσιονομικές εξελίξεις

			T-X	T-X	…	T	T+1
	Έσοδα	Κωδικός ΕΣΛ	δυν. σε εθνικό νόμισμα	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ	% ΑΕΠ
1	Φόροι από την παραγωγή και των εισαγωγών	D.2	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
2	Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, περιουσίας κ.λπ.	D.5	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
3	Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	D.61	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
4	Λοιπά τρέχοντα έσοδα	(F.119+D.4+D.6 + D.29 +D.4 +D.7	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
5	Κεφαλαιακοί φόροι	D.91	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
6	Λοιπά έσοδα κεφαλαίου	D.92+D.99	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
7	Σύνολο εσόδων (= 1+2+3+4+5+6)	TR	υπολογίζεται	υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
8	Εκ των οποίων: Μεταβιβάσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (**Δεδομένα έσοδα, όχι τομεακές ροές**)	D.76+D.counterpart	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
9	Σύνολο εσόδων εκτός των μεταβιβάσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (= 7-8)		υπολογίζεται	υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
10	προς υπόμνηση: Μέτρα στο σκέλος των εσόδων (συνήθως, πλην των μέτρων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ)		XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
11	προς υπόμνηση: Έκκαθαρα μέτρα στο σκέλος των εσόδων που περιλαμβάνονται στις προβλέψεις (αντικείμενο, πλην των μέτρων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ)		XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
	Δαπάνες		δυν. σε εθνικό νόμισμα	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ	% ΑΕΠ
12	Αμοιβή εργαζομένων	D.1	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
13	Ενδιάμεση κατανάλωση	P.2	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
14	Δαπάνες για τόκους	D.41	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
15	Καταναλωτικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	D.62	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
16	Καταναλωτικές μεταβιβάσεις σε είδος μέσω παραγωγών εμπορεύσιμων προϊόντων	D.632	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
17	Επιδοτήσεις	D.3	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
18	Λοιπές τρέχουσες δαπάνες	D.29+D.4+D.5+D.6+D.7+D.8	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
19	Ακαθόριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	P.51	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
20	Εκ των οποίων: Εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις		XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
21	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου	D.9	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
22	Λοιπές κεφαλαιακού χαρακτήρα δαπάνες	P.52+P.53+NP	XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
23	Συναλλαγές δαπάνες (= 12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	υπολογίζεται	υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
24	εκ των οποίων: δαπάνες που χρηματοδοτούνται μέσω μεταβιβάσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (= 8)	D.76+D.counterpart	υπολογίζεται	υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
25	Εθνικά χρηματοδοτούμενες δαπάνες (23-24)		υπολογίζεται	υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
26	προς υπόμνηση: Εθνική συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση		XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
27	προς υπόμνηση: Καθαρή συνεισφορά των επιδοτούμενων οντοτήτων		XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
28	προς υπόμνηση: Έκκαθαρα μέτρα στο σκέλος των δαπανών που περιλαμβάνονται στις προβλέψεις (αντικείμενο, πλην των μέτρων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ)		XX,X	XX,X	…	XX,X	προαιρετικά
29	Εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες (πριν από τα μέτρα στο σκέλος των εσόδων) (= 25-26-27-28-14)		υπολογίζεται	υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
	Εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες			ρυθμός ανάπτυξης		ρυθμός ανάπτυξης	ρυθμός ανάπτυξης
30	Αύξηση εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών	Πίνακας ΕΕΠ 1a γραμμή 7		υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
	Υπόλοιπα		δυν. σε εθνικό νόμισμα	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ	% ΑΕΠ
31	Καθαρός δανεισμός (= 7-23)	B.9	υπολογίζεται	υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
32	Πρωτογενές αποτέλεσμα (=31-14)	B.9+D.41p	υπολογίζεται	υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
	Κυκλική προσαρμογή			% ΑΕΠ		% ΑΕΠ	% ΑΕΠ
33	Διαρθρωτικό υπόλοιπο			XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
34	Διαρθρωτικό πρωτογενές υπόλοιπο			XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
	Χρέος		δυν. σε εθνικό νόμισμα	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ	% ΑΕΠ
35	Ακαθόριστα χρέη		XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
36	Μεταβολή του ακαθόριστου χρέους		XX,X	XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά
37	Συμβολή στις μεταβολές του ακαθόριστου δημόσιου χρέους						
38	Πρωτογενές αποτέλεσμα (= μείον 32)			υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
39	Συμπαγή υπόλοιπα πολλών παραγόντων			υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
40	Δαπάνες για τόκους (= 14)			συναλλαμβάνεται	…	συναλλαμβάνεται	προαιρετικά
41	Ανατίμηση			υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
42	Πληθωρισμός			υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
43	Προσαρμογή αποθεμάτων-ροών (= 36-38-39)			υπολογίζεται	…	υπολογίζεται	προαιρετικά
				%		%	%
44	προς υπόμνηση: Τακτοποιημένο αποθεμα χρέους (= 14 / XP(EC)(t-1))			XX,X %	…	XX,X %	προαιρετικά

Σημειώσεις: Η γραμμή 30 «αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών» μπορεί να υπολογιστεί με τον ακόλουθο τύπο: $e_t = \frac{NE_t - REV_t}{NE_{t-1}} - 1 = \frac{(NE_t \ / \ GDP_t) \ - \ (REV_t / \ GDP_t)}{(NE_{t-1} \ / \ GDP_{t-1})} * (1 + g_t) - \ 1$, όπου e_t είναι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών (Πίνακας ΕΕΠ 4, γραμμή 30) για το έτος *t*, $NE_t \ / \ GDP_t$ και $NE_{t-1} \ / \ GDP_{t-1}$ είναι οι εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες (πριν από τα μέτρα στο σκέλος των εσόδων) ως ποσοστό επί του ΑΕΠ για τα έτη *t* και *t-1*, αντίστοιχα (Πίνακας ΕΕΠ 4, γραμμή 29), $REV_t / \ GDP_t$ είναι τα μέτρα στο σκέλος των εσόδων ως ποσοστό επί του ΑΕΠ για το έτος *t* (Πίνακας ΕΕΠ 4, γραμμή 10), και g_t είναι ο ρυθμός αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ για το έτος *t* (Πίνακας ΕΕΠ 2, γραμμή 3).

Πίνακας ΕΕΠ 5

Εκτιμώμενος αντίκτυπος των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των δαπανών και στο σκέλος των εσόδων

	Τίτλος/περιγραφή μέτρου	Έκτακτο	Δαπάνες / Έσοδα	Υποτομέας		T-X	…	T
					Κωδικός ΕΣΑ	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
1	Μέτρο 1	Ναι	Δαπάνες	προαιρετικά	Κωδικός	XX,X %	…	XX,X %
…	…	…	…	…	…	…	…	…
X	Μέτρο X	Όχι	Έσοδα	προαιρετικά	Κωδικός	XX,X %	…	XX,X %
Z	ΣΥΝΟΛΟ					υπολογίζεται	…	υπολογίζεται

Σημείωση: εξαιρούνται τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Τα μέτρα θα πρέπει να αναφέρονται με αυξητική πρόοδο. Τα έκτακτα μέτρα πρέπει να καταγράφονται πάντοτε ως μέτρα με αποτέλεσμα +/– X κατά το έτος του πρώτου δημοσιονομικού αντικτύπου και –/+ X κατά το επόμενο έτος, ώστε ο συνολικός αντίκτυπος στο επίπεδο των εσόδων ή των δαπανών για δύο διαδοχικά έτη να ισούται υποχρεωτικά με μηδέν. Οι αυξήσεις των δαπανών και των εσόδων (μειώσεις) θα πρέπει να αναφέρονται με θετικό (αρνητικό) πρόσημο.

4.5. *Επιχορηγήσεις και δάνεια του ΜΑΑ*

Κατά τη διάρκεια ισχύος του ΜΑΑ, οι ετήσιες εκθέσεις προόδου θα πρέπει να συνεχίσουν να αναφέρουν τις δαπάνες και άλλα έξοδα που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις και δάνεια του ΜΑΑ.

Πίνακας ΕΕΠ 6

Επιχορηγήσεις του ΜΑΑ

		2020	...	2026
	Έσοδα από επιχορηγήσεις του ΜΑΑ	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
1	Επιχορηγήσεις του ΜΑΑ όπως περιλαμβάνονται στις προβλέψεις για τα έσοδα	xx,x %	...	xx,x %
2	Εκταμεύσεις σε μετρητά επιχορηγήσεων του ΜΑΑ από την ΕΕ	xx,x %	...	xx,x %
	Δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του ΜΑΑ			
3	Συνολικές τρέχουσες δαπάνες	xx,x %	...	xx,x %
4	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	xx,x %	...	xx,x %
5	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου	xx,x %	...	xx,x %
6	Συνολικές κεφαλαιουχικές δαπάνες (4+5)	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
	Λοιπές δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του ΜΑΑ			
7	Μείωση φορολογικών εσόδων	xx,x %	...	xx,x %
8	Λοιπές δαπάνες με αντίκτυπο στα έσοδα	xx,x %	...	xx,x %
9	Χρηματοοικονομικές συναλλαγές	xx,x %	...	xx,x %

Πίνακας ΕΕΠ 7

Δάνεια του ΜΑΑ

		2020	...	2026
	Έσοδα από δάνεια του ΜΑΑ	% ΑΕΠ		% ΑΕΠ
1	Δάνεια του ΜΑΑ όπως περιλαμβάνονται στις προβλέψεις για τα έσοδα	xx,x %	...	xx,x %
2	Εκταμεύσεις σε μετρητά δανείων του ΜΑΑ από την ΕΕ	xx,x %	...	xx,x %
	Δαπάνες που χρηματοδοτούνται από δάνεια του ΜΑΑ			
3	Συνολικές τρέχουσες δαπάνες	xx,x %	...	xx,x %
4	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	xx,x %	...	xx,x %
5	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου	xx,x %	...	xx,x %
6	Συνολικές κεφαλαιουχικές δαπάνες (4+5)	υπολογίζεται	...	υπολογίζεται
	Λοιπές δαπάνες που χρηματοδοτούνται από δάνεια του ΜΑΑ			
7	Μείωση φορολογικών εσόδων	xx,x %	...	xx,x %
8	Λοιπές δαπάνες με αντίκτυπο στα έσοδα	xx,x %	...	xx,x %
9	Χρηματοοικονομικές συναλλαγές	xx,x %	...	xx,x %

4.6. *Πληροφορίες σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις*

Για τις χώρες με παράταση της περιόδου προσαρμογής έως και επτά έτη, οι ετήσιες εκθέσεις προόδου θα πρέπει να αναφέρουν συγκεκριμένα την υλοποίηση των μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση, όπως απαριθμούνται στη σύσταση του Συμβουλίου. Το κράτος μέλος πρέπει να συμμορφώνεται σε ικανοποιητικό βαθμό με το σύνολο των μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση, ειδάλλως το Συμβούλιο μπορεί να συστήσει αναθεωρημένη πορεία των καθαρών δαπανών με συντομότερη περίοδο προσαρμογής βάσει σύστασης της Επιτροπής (άρθρο 20). Στον Πίνακα ΕΕΠ 8, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναφέρουν την κατάσταση της υλοποίησης για κάθε στάδιο της υλοποίησης (εντός χρονοδιαγράμματος, καθυστέρηση, ολοκληρωμένο ή μη ολοκληρωμένο). Για κάθε στάδιο που ολοκληρώνεται, στο κείμενο της ετήσιας έκθεση προόδου θα πρέπει να εξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους το κράτος μέλος θεωρεί ότι το στάδιο αυτό έχει ολοκληρωθεί —σύμφωνα με τους δείκτες και τον στόχο του. Για κάθε στάδιο που δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, στο κείμενο της ετήσιας έκθεση προόδου θα πρέπει να εξηγείται η πορεία των εργασιών σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα που ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου. Τυχόν καθυστερήσεις πρέπει να αναφέρονται με λεπτομερείς εξηγήσεις, συμπεριλαμβανομένου του αν υπάρχουν αντικειμενικές περιστάσεις που εμποδίζουν την υλοποίηση εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στη σύσταση του Συμβουλίου. Ομοίως, σε περίπτωση που οποιαδήποτε μεταρρύθμιση ή επένδυση έχει προσαρμοστεί σε σχέση με τον αρχικά συμφωνηθέντα σχεδιασμό της, καθώς και σε περίπτωση οπισθοδρόμησης, αναστροφής ή μη ολοκλήρωσης, η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να περιέχει λεπτομερείς εξηγήσεις ([39]). Η Επιτροπή θα αξιολογεί τις εξηγήσεις που παρέχονται και θα μπορεί να ζητήσει περαιτέρω εξηγήσεις και/ή να λάβει περαιτέρω μέτρα.

([39]) Σε περίπτωση αμφιβολίας, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συζητούν με την Επιτροπή σε τεχνικό επίπεδο πριν από την υποβολή της έκθεσης προόδου.

Πίνακας ΕΕΠ 8

Πρόοδος των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής

		ΜΑΑ / ΣΕΕ	ΣΑΧ	Κοινές προτεραιότητες	Κύριος στόχος	Θεσμικά στάδια	Σχεδιαζόμενη ημερομηνία υλοποίησης	Δείκτης/-ες	Στάδιο εντός χρονοδιαγράμματος
1	Επένδυση/μεταρρύθμιση Α	«ΧΧ»	ΣΑΧ Χ.Χ, σύσταση διαθεσιμότητας μακροοικονομικού	«ΧΧ»	«ΧΧ»	Στάδιο 1 ... Στάδιο Ζ	Χ τρίμηνο 20ΧΧ ... Χ τρίμηνο 20ΧΧ	«ΧΧ» ... «ΧΧ»	Εγκρίθηκε ... Ολοκληρώθηκε
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Χ	Επένδυση/μεταρρύθμιση Χ	«ΧΧ»	ΣΑΧ Χ.Χ	«ΧΧ»	«ΧΧ»	Στάδιο 1 ... Στάδιο Ζ	Χ τρίμηνο 20ΧΧ ... Χ τρίμηνο 20ΧΧ	«ΧΧ» ... «ΧΧ»	Εγκρίθηκε ... Εντός χρονοδιαγράμματος

Σημειώσεις: Εκτός από τη στήλη «στάδιο εντός χρονοδιαγράμματος», οι στήλες θα πρέπει να επαναλαμβάνουν τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη σύσταση του Συμβουλίου. Στη στήλη «ΜΑΑ/ΣΕΕ» θα πρέπει να αναφέρεται «ΜΑΑ» αν η μεταρρύθμιση/επένδυση υποστηρίζεται στο πλαίσιο του ΣΑΑ του κράτους μέλους, «ΣΕΕ» αν η μεταρρύθμιση/επένδυση αποτελεί επίσης μέρος του συμφώνου εταιρικής σχέσης του κράτους μέλους, και σε διαφορετική περίπτωση να παραμένει κενή. Για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που απορρέουν από τον ΜΑΑ, η στήλη «ΜΑΑ/ΣΕΕ» θα πρέπει να περιλαμβάνει επιπλέον αναφορά στα μέτρα που περιλαμβάνονται στην αντίστοιχη εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η «σχεδιαζόμενη ημερομηνία υλοποίησης» θα πρέπει να αντιστοιχεί στη «σχεδιαζόμενη ημερομηνία υλοποίησης» για κάθε στάδιο, όπως περιλαμβάνεται στη σύσταση του Συμβουλίου για την έγκριση του μεσοπρόθεσμου σχεδίου. Σύμφωνα με τις κατηγορίες αναφοράς στο FENIX, το «στάδιο εντός χρονοδιαγράμματος» για κάθε στάδιο θα πρέπει να υποδηλώνει αν το στάδιο είναι «εντός χρονοδιαγράμματος» (το στάδιο βρίσκεται εντός χρονοδιαγράμματος ώστε να ολοκληρωθεί έως τη σχεδιαζόμενη ημερομηνία υλοποίησης), αν είναι σε «καθυστέρηση» (το στάδιο θα ολοκληρωθεί μετά τη σχεδιαζόμενη ημερομηνία υλοποίησης, η οποία δεν έχει παρέλθει ακόμα κατά τον χρόνο υποβολής των στοιχείων), αν είναι «ολοκληρωμένο» (το στάδιο έχει ολοκληρωθεί) ή «μη ολοκληρωμένο» (η σχεδιαζόμενη ημερομηνία υλοποίησης έχει παρέλθει κατά τον χρόνο υποβολής των στοιχείων, αλλά το στάδιο παρουσιάζει καθυστερήσεις ή δεν μπορεί/δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί).

Η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να αναφέρει την υλοποίηση άλλων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο μεσοπρόθεσμο σχέδιο. Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου θα πρέπει να περιέχουν τον Πίνακα ΕΕΠ 9, ο οποίος καλύπτει τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που απαριθμούνται στα μεσοπρόθεσμα σχέδια που προορίζονται να συμβάλουν ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι κοινές προτεραιότητες της Ένωσης και οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις ([40]). Δεδομένου ότι το μεσοπρόθεσμο σχέδιο περιγράφει τις ενέργειες του οικείου κράτους μέλους για τη διόρθωση των ανισορροπιών στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών μέσω της ανταπόκρισης στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις, η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει επίσης να αναφέρει την πρόοδο όσον αφορά την αντιμετώπιση των εν λόγω ανισορροπιών ([41]). Η αναφορά όλων των μέτρων που αφορούν τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις θα πρέπει επίσης να συνεχίσει να πραγματοποιείται μέσω της διεπαφής CeSaR ([42]). Για λόγους διαφάνειας, η συνοπτική έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που δημιουργείται από τη διεπαφή CeSaR σχετικά με την υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων θα πρέπει να επισυνάπτεται στην ετήσια έκθεση προόδου (βλέπε πίνακα Ι του παραρτήματος του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης). Η υποβολή στοιχείων στο κείμενο θα πρέπει να επικεντρώνεται στα μέτρα για τα οποία έχουν αναληφθεί νέες ενέργειες πολιτικής μετά την υποβολή της τελευταίας ετήσιας έκθεσης προόδου —αποφεύγοντας την επανάληψη των εξελίξεων που έχουν ήδη αναφερθεί στο παρελθόν. Ειδικότερα, όταν μια επένδυση ή μεταρρύθμιση επισημαίνεται εκ νέου ως «ολοκληρωμένη», «σε καθυστέρηση» ή «μη ολοκληρωμένη» στον Πίνακα ΕΕΠ 9, το κείμενο της ετήσιας έκθεσης προόδου θα πρέπει να περιλαμβάνει *σύντομη* ανεξάρτητη επεξήγηση για την αλλαγή της κατάστασης. Περαιτέρω σχετικές λεπτομέρειες πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο κείμενο μόνο στον βαθμό που δεν αναφέρονται ήδη στη βάση δεδομένων CeSaR. Σε περίπτωση καθυστερήσεων, προσαρμογών ή μη ολοκλήρωσης, το κείμενο της ετήσιας έκθεσης προόδου θα πρέπει επίσης να εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο το κράτος μέλος προτίθεται να συνεχίσει να επιτυγχάνει τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν με τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις.

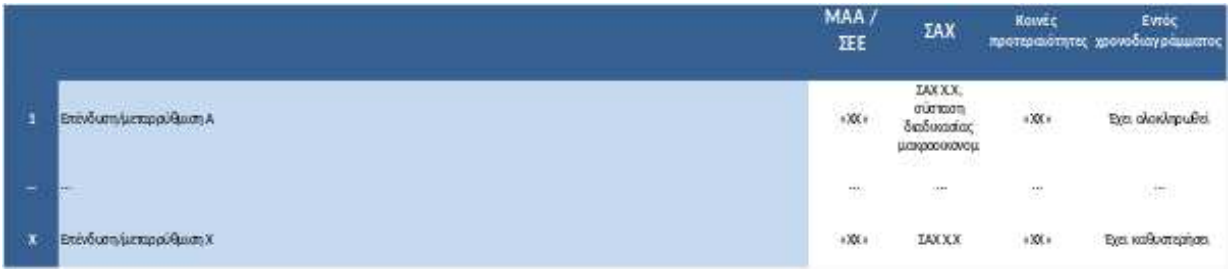
([40]) Όσον αφορά τα κράτη μέλη που έχουν πάρει παράταση, ο Πίνακας ΕΕΠ 9 περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις εκτός από εκείνες στις οποίες στηρίζεται η παράταση της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής, όπως απαριθμούνται στη σύσταση του Συμβουλίου για την έγκριση του μεσοπρόθεσμου σχεδίου, οι οποίες καλύπτονται στον Πίνακα ΕΕΠ 8.

([41]) Για την περίπτωση υπερβολικών ανισορροπιών, βλ. επόμενο τμήμα.

([42]) Η διεπαφή CeSaR είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: https://webgate.ec.europa.eu/csr. Για τη διάρκεια ισχύος του ΜΑΑ, η υποβολή στοιχείων στη CeSaR θα πρέπει να επικεντρώνεται στην ανταπόκριση στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που δεν καλύπτονται από τα ΣΑΑ.

Πίνακας ΕΕΠ 9

Πρόοδος των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων

		ΜΑΑ / ΣΕΕ	ΣΑΧ	Κοινές προτεραιότητες	Εντός χρονοδιαγράμματος
1	Επένδυση/μεταρρύθμιση Α	«ΧΧ»	ΣΑΧ Χ.Χ, σύσταση διαδικασίας μακροοικονομ	«ΧΧ»	Έχει ολοκληρωθεί
…	…	…	…	…	…
Χ	Επένδυση/μεταρρύθμιση Χ	«ΧΧ»	ΣΑΧ Χ.Χ	«ΧΧ»	Έχει καθυστερήσει

Σημειώσεις: Στη στήλη «ΜΑΑ/ΣΕΕ» θα πρέπει να αναφέρεται «ΜΑΑ» αν η μεταρρύθμιση/επένδυση αποτελεί επίσης μέρος του ΣΑΑ του κράτους μέλους, «ΣΕΕ» αν η μεταρρύθμιση/επένδυση υποστηρίζεται στο πλαίσιο του συμφώνου εταιρικής σχέσης του κράτους μέλους, και σε διαφορετική περίπτωση να παραμένει κενή. Για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που απορρέουν από τον ΜΑΑ, η στήλη «ΜΑΑ/ΣΕΕ» θα πρέπει να περιλαμβάνει επιπλέον αναφορά στα μέτρα που περιλαμβάνονται στην αντίστοιχη εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Σύμφωνα με τις κατηγορίες αναφοράς στο FENIX, η κατάσταση «εντός χρονοδιαγράμματος» θα πρέπει να υποδηλώνει αν η επένδυση ή η μεταρρύθμιση είναι «εντός χρονοδιαγράμματος» (η επένδυση/μεταρρύθμιση βρίσκεται εντός χρονοδιαγράμματος ώστε να ολοκληρωθεί όπως έχει προγραμματιστεί), σε «καθυστέρηση» (η επένδυση/μεταρρύθμιση θα ολοκληρωθεί μετά τη σχεδιαζόμενη ημερομηνία και η σχεδιαζόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης δεν έχει παρέλθει ακόμα κατά τον χρόνο υποβολής των στοιχείων), αν είναι «ολοκληρωμένη» (η επένδυση/μεταρρύθμιση έχει ολοκληρωθεί) ή «μη ολοκληρωμένη» (η σχεδιαζόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης έχει παρέλθει κατά τον χρόνο υποβολής των στοιχείων, αλλά η επένδυση/μεταρρύθμιση παρουσιάζει καθυστερήσεις ή δεν μπορεί/δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί), όπου τα κράτη μέλη επιλέγουν την κατηγορία που —κατά την άποψή τους— αντιστοιχεί περισσότερο στην τρέχουσα κατάσταση.

Για τη διάρκεια ισχύος του ΜΑΑ, η υλοποίηση τυχόν μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων των ΣΑΑ που περιλαμβάνονται στα μεσοπρόθεσμα σχέδια θα πρέπει να αναφέρεται επίσης στις ετήσιες εκθέσεις προόδου (άρθρο 36) ([43]). Η παρακολούθηση των εν λόγω μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων θα συνεχίσει να πραγματοποιείται, σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Λεπτομερέστερη υποβολή πληροφοριών σχετικά με την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων του ΣΑΑ από αυτές που περιλαμβάνονται στον Πίνακα ΕΕΠ 8 και στον Πίνακα ΕΕΠ 9 θα πρέπει να παρέχεται μέσω της διεπαφής FENIX, στο πλαίσιο των αιτήσεων πληρωμής και της εξαμηνιαίας υποβολής εκθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού ΜΑΑ. Τα κράτη μέλη καλούνται να συμπεριλάβουν συνοπτική έκθεση που θα εξάγεται από τη διεπαφή FENIX —συμπεριλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων πληροφοριών από την εξαμηνιαία υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο του ΜΑΑ (βλ. πίνακα ΙΙ του παραρτήματος του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης), ως συνημμένο στην ετήσια έκθεση προόδου ([44]). Για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που καλύπτονται στον Πίνακα ΕΕΠ 8 και στον Πίνακα ΕΕΠ 9, η υποβολή πληροφοριών στο κείμενο θα πρέπει να επικεντρώνεται στα μέτρα για τα οποία έχουν αναληφθεί νέες ενέργειες πολιτικής μετά την υποβολή της τελευταίας ετήσιας έκθεσης προόδου (ή, στην περίπτωση της πρώτης ετήσιας έκθεσης προόδου, μετά την υποβολή του μεσοπρόθεσμου σχεδίου) —αποφεύγοντας περιττές επαναλήψεις των εξελίξεων που έχουν ήδη αναφερθεί στο παρελθόν. Όταν μια επένδυση ή μεταρρύθμιση επισημαίνεται στην ετήσια έκθεση προόδου ως «ολοκληρωμένη», «σε καθυστέρηση» ή «μη ολοκληρωμένη», το κείμενο θα πρέπει να περιλαμβάνει ανεξάρτητη, αλλά σύντομη επεξήγηση. Πέραν της σύντομης επεξήγησης, το κείμενο της ετήσιας έκθεσης προόδου πρέπει να καλύπτει περαιτέρω λεπτομέρειες (σχετικά με ολοκληρωμένες, καθυστερημένες ή μη ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις ή επενδύσεις στις οποίες στηρίζεται η παράταση) μόνο στον βαθμό που οι πληροφορίες αυτές δεν παρέχονται ήδη μέσω της διεπαφής FENIX —σύμφωνα με την προσέγγιση που ακολουθείται για την υποβολή στοιχείων στη διεπαφή CeSaR ανωτέρω.

4.7. *Υποβολή στοιχείων σε περίπτωση διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών*

Σε περίπτωση διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών, η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να αναφέρει την υλοποίηση των ενεργειών πολιτικής που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των υπερβολικών ανισορροπιών (Πίνακας ΕΕΠ 10). Σε περίπτωση έναρξης της διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών, το αναθεωρημένο μεσοπρόθεσμο σχέδιο λειτουργεί επίσης ως το σχέδιο διορθωτικών ενεργειών που προβλέπεται στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών (άρθρο 31 παράγραφος 3). Στη συνέχεια, στο σχέδιο θα πρέπει να ορίζονται οι συγκεκριμένες ενέργειες πολιτικής που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των υπερβολικών ανισορροπιών —βάσει σύστασης του Συμβουλίου, η οποία περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα για τις ενέργειες αυτές. Για κάθε τέτοια ενέργεια, η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να αναφέρει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, ειδικότερα μετά την τελευταία ετήσια έκθεση προόδου (ή,

([43]) Οι πληροφορίες που παρέχονται στις ετήσιες εκθέσεις προόδου δεν προδικάζουν την αξιολόγηση της Επιτροπής όσον αφορά τη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Σε περίπτωση που η ετήσια έκθεση προόδου αναφέρει αλλαγές σε μέτρα που έχουν ήδη αξιολογηθεί θετικά στο πλαίσιο του ΜΑΑ, τα κράτη μέλη καλούνται να ενημερώσουν την Επιτροπή σχετικά με τις εν λόγω αλλαγές πριν από την υποβολή της οικείας ετήσιας έκθεσης προόδου.

([44]) Θα πρέπει να επισυνάπτεται η τυποποιημένη συνοπτική έκθεση που εξάγεται από τη διεπαφή FENIX, η οποία περιλαμβάνει όλες τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις του ΣΑΑ (όχι μόνο εκείνες που περιλαμβάνονται στα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια).

στην περίπτωση της πρώτης ετήσιας έκθεσης προόδου, μετά την υποβολή του μεσοπρόθεσμου σχεδίου), και να εξηγεί αν βρίσκονται εντός χρονοδιαγράμματος, έχουν καθυστερήσει, έχουν ολοκληρωθεί ή δεν έχουν ολοκληρωθεί. Για κάθε ενέργεια που ολοκληρώνεται, στο κείμενο της ετήσιας έκθεση προόδου θα πρέπει να τεκμηριώνονται οι λόγοι για τους οποίους το κράτος μέλος θεωρεί ότι η εν λόγω μεταρρύθμιση ή επένδυση έχει ολοκληρωθεί —σύμφωνα με τον στόχο της. Για κάθε ενέργεια που έχει καθυστερήσει ή δεν έχει ολοκληρωθεί, το κείμενο της ετήσιας έκθεσης προόδου θα πρέπει να εξηγεί i) τους λόγους για τους οποίους σημειώθηκε η καθυστέρηση ή η μη ολοκλήρωση, ii) αν υπήρξαν αντικειμενικές περιστάσεις που μπορούν να εξηγήσουν τις εν λόγω καθυστερήσεις, iii) ποια είναι τα σχέδια για την κάλυψη της καθυστέρησης ή την επανόρθωση της μη ολοκλήρωσης, καθώς και ποιο είναι το σχετικό χρονοδιάγραμμα, και iv) να περιγράφει τυχόν άλλες προσπάθειες που έχουν αναληφθεί οι οποίες συμβάλλουν επαρκώς στην επίτευξη του στόχου της ενέργειας που παρουσιάζει πρόβλημα. Παρότι η ετήσια έκθεση προόδου θα παρέχει ετήσιο απολογισμό, η παρακολούθηση και η σχετική υποβολή στοιχείων σχετικά με τη διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών μπορούν να πραγματοποιούνται επίσης εκτός του πλαισίου της ετήσιας έκθεσης προόδου.

Πίνακας ΕΕΠ 10

Πρόοδος των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων για την αντιμετώπιση των υπερβολικών ανισορροπιών (σχέδιο διορθωτικών ενεργειών)

		Καταληκτική ημερομηνία	Εντός χρονοδιαγράμματος
1	Επένδυση/μεταρρύθμιση Α	Χ τρίμηνο 20ΧΧ	Έχει ολοκληρωθεί
...	...	...	...
Χ	Επένδυση/μεταρρύθμιση Χ	Χ τρίμηνο 20ΧΧ	Εντός χρονοδιαγράμματος

4.8. *Παραρτήματα που πρέπει να περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση προόδου*

Η ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να περιέχει επαρκώς ολοκληρωμένη αναφορά της υλοποίησης των ενεργειών πολιτικής για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την ανταπόκριση στις άλλες κοινές προτεραιότητες της ΕΕ ([45]). Οι πληροφορίες αυτές συνιστάται να συμπεριλαμβάνονται στα παραρτήματα, αλλά τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να επιλέξουν να τις ενσωματώσουν στην ίδια την ετήσια έκθεση προόδου. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να συμπληρώνουν την υποβολή στοιχείων σχετικά με την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που εξετάζεται ανωτέρω. Θα πρέπει να παρέχουν επαρκώς ολοκληρωμένη επισκόπηση των μέτρων πολιτικης του κράτους μέλους για τις κύριες προκλήσεις στον τομέα της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, των δεξιοτήτων και της κοινωνίας (όπως προσδιορίζονται στην τελευταία έκθεση ανά χώρα και στην κοινή έκθεση για την απασχόληση, μεταξύ άλλων και στην ανάλυση της Επιτροπής σχετικά με τους κινδύνους για την ανοδική κοινωνική σύγκλιση), τα οποία συμβάλλουν στην υλοποίηση των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Η επισκόπηση αυτή θα πρέπει να συμπληρώνεται με πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στον πίνακα ΙΙΙ του παραρτήματος του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης. Ομοίως, τα παραρτήματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν επαρκώς ολοκληρωμένη επισκόπηση των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που υλοποιήθηκαν από τα ΕΣΕΚ των κρατών μελών, όπου θα γίνεται διάκριση μεταξύ των πέντε διαστάσεων της Ενεργειακής Ένωσης (απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, ενεργειακή απόδοση, ενεργειακή ασφάλεια, εσωτερική αγορά ενέργειας, έρευνα, καινοτομία και ανταγωνιστικότητα) και του (εκτιμώμενου) αντικτύπου τους στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, κατά περίπτωση. Προκείμενου να ελαχιστοποιηθεί η διοικητική επιβάρυνση, στα παραρτήματα της ετήσιας έκθεσης προόδου θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται παραπομπή στις εξαμηνιαίες εκθέσεις προόδου των ΕΣΕΚ —δεδομένης της συνάφειάς τους με την κοινή προτεραιότητα της ΕΕ για την πράσινη και την ενεργειακή μετάβαση και τους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία— ή σε οποιοδήποτε πιο πρόσφατο έγγραφο σχετικά με τις συναφείς πολιτικές και τα μέτρα. Στα εν λόγω παραρτήματα, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να αναφέρουν τον συγκεκριμένο αντίκτυπο των μέτρων πολιτικής για το κλίμα και των μέτρων που λαμβάνονται για την επίτευξη των στόχων και των σκοπών της ψηφιακής δεκαετίας στο πλαίσιο των δεσμεύσεων βάσει των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών-διαρθρωτικών σχεδίων. Όσον αφορά την υποβολή πληροφοριών σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί προς την ψηφιακή μετάβαση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συνέπεια με την υποβολή στην Επιτροπή των οικείων εκθέσεων σχετικά με την ψηφιακή πρόοδο για τους σκοπούς του δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI) και για την παρακολούθηση της ψηφιακής δεκαετίας. Επιπλέον, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να παραπέμπουν στα τελευταία στοιχεία που διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή σχετικά με την υλοποίηση των ταμείων της πολιτικής συνοχής, καθώς και να αναφέρουν στα εν λόγω παραρτήματα την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την αντιμετώπιση των κύριων διαφορών που επισημαίνονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Η διεπαφή CeSaR θα συνεχίσει να χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση της υλοποίησης των ειδικών ανά χώρα συστάσεων από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Η συνοπτική έκθεση που δημιουργείται από τη διεπαφή CeSaR σχετικά με την υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων (βλ. πίνακα Ι του παραρτήματος του εγγράφου καθοδήγησης) θα πρέπει να επισυνάπτεται στην ετήσια έκθεση προόδου. Ομοίως, κατά τη διάρκεια ισχύος του ΜΑΑ, στην ετήσια έκθεση προόδου θα πρέπει να επισυνάπτεται η συνοπτική έκθεση που εξάγεται από τη διεπαφή FENIX (βλ. πίνακα ΙΙ του παραρτήματος του εγγράφου καθοδήγησης).

([45]) Αφορούν τις ακόλουθες προτεραιότητες: i) δίκαιη πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της συνέπειας με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα· ii) κοινωνική και οικονομική ανθεκτικότητα, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων· iii) ενεργειακή ασφάλεια· και iv) όπου είναι αναγκαίο, ανάπτυξη αμυντικών ικανοτήτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πινακας I

ΕΚΘΕΣΗ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ ΠΟΥ ΕΞΑΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΠΑΦΗ CeSaR

ΣΑΧ.Έτος.Αριθ.

ΣΑΧ Έτος Υποτμήμα αριθ.: Κείμενο της ΣΑΧ

Μέτρα	
Καταχώριση 1	
Καταχώριση 2	
Παρατηρήσεις	
Καταχώριση 1	
Καταχώριση 2	
Τρέχουσα κατάσταση	
Καταχώριση 1	
Καταχώριση 2	

Πινακας II

ΕΚΘΕΣΗ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ ΠΟΥ ΕΞΑΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΠΑΦΗ FENIX

(προς τηλεφόρτωση από τη διεπαφή FENIX — προαιρετικά)

Υποτμήμα ΣΑΧ	Τίτλος μέτρου	Ονομασία ορόσημου/στόχου	Καταληκτική ημερομηνία (τρίμηνο)	Κατάσταση στη διεπαφή Fenix

Πινακας III

ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΆ ΜΕ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΥΛΩΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ: ΚΥΡΙΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Αρχή του πυλώνα	Κατάλογος κύριων μέτρων που συμβάλλουν	Εκτιμώμενος αντίκτυπος των μέτρων (ποιοτικός και/ή ποσοτικός)
1. Εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση	1. 2. 3.	
2. Ισότητα των φύλων	1. 2. 3.	
3. Ίσες ευκαιρίες	1. 2. 3.	

4.	Ενεργός υποστήριξη για την εξεύρεση απασχόλησης	1. 2. 3.	
5.	Ασφαλής και ευπροσάρμοστη απασχόληση	1. 2. 3.	
6.	Μισθοί	1. 2. 3.	
7.	Ενημέρωση για τους όρους απασχόλησης και προστασία σε περίπτωση απολύσεων	1. 2. 3.	
8.	Κοινωνικός διάλογος και συμμετοχή των εργαζομένων	1. 2. 3.	
9.	Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής	1. 2. 3.	
10.	Υγιές, ασφαλές και κατάλληλα προσαρμοσμένο περιβάλλον εργασίας και προστασία δεδομένων	1. 2. 3.	
11.	Φροντίδα και στήριξη των παιδιών	1. 2. 3.	
12.	Κοινωνική προστασία	1. 2. 3.	
13.	Επιδόματα ανεργίας	1. 2. 3.	
14.	Ελάχιστο εισόδημα	1. 2. 3.	
15.	Εισόδημα για ηλικιωμένους και συντάξεις	1. 2. 3.	
16.	Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	1. 2. 3.	
17.	Ένταξη ατόμων με αναπηρία	1. 2. 3.	
18.	Μακροχρόνια περίθαλψη	1. 2. 3.	

19.	Στέγαση και βοήθεια για τους άστεγους	1. 2. 3.	
20.	Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες	1. 2. 3.	

Πινακας IV

ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΒΑ: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΥΡΙΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

ΣΒΑ		Κατάλογος κύριων μέτρων που συμβάλλουν	Εκτιμώμενος αντίκτυπος των μέτρων (ποιοτικός και/ή ποσοτικός)
1.	Εξάλειψη της φτώχειας	1. 2. 3.	
2.	Εξάλειψη της πείνας	1. 2. 3.	
3.	Καλή υγεία και ευημερία	1. 2. 3.	
4.	Ποιοτική εκπαίδευση	1. 2. 3.	
5.	Ισότητα των φύλων	1. 2. 3.	
6.	Καθαρό νερό και αποχέτευση	1. 2. 3.	
7.	Φτηνή και καθαρή ενέργεια	1. 2. 3.	
8.	Αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη	1. 2. 3.	
9.	Βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές	1. 2. 3.	
10.	Μείωση των ανισοτήτων	1. 2. 3.	
11.	Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες	1. 2. 3.	
12.	Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή	1. 2. 3.	

13. Δράση για το κλίμα	1. 2. 3.	
14. Ζωή στο νερό	1. 2. 3.	
15. Ζωή στη στεριά	1. 2. 3.	
16. Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί	1. 2. 3.	
17. Συνεργασία για τους στόχους	1. 2. 3.	